

Koulutuskuntayhtymä Brahe
Tilinpäätös ja toimintakertomus
2023

Yt-toimikunta 8.4.2024

Hallitus 9.4.2024

Sisällysluettelo

1 Toimintakertomus	2
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	2
1.1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus	2
1.1.2 Kuntayhtymän hallinto	4
1.1.3 Oppilasmäärä, toiminta-alueen väestömäärä ja ikärakenne	5
1.1.4 Kuntayhtymän henkilöstö	7
1.1.5 Toimintaa liittyviä keskeisiä riskejä	9
1.2 Sisäisen valvonnan järjestäminen vuonna 2023	11
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen, tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	13
1.4 Toiminnan rahoitus ja sen tunnusluvut	16
1.5 Rahoitusasema ja sen muutokset	18
1.6 Kokonaistulot ja –menot	22
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapaino	22
2 Talousarvion toteutuminen	23
2.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2023	23
2.2 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023	33
2.3 Käyttötalouden toteutuminen tulosalueittain	35
2.4 Kuntayhtymän talouden toteutuminen	40
2.5 Investointien toteutuminen	40
2.6 Yhteenveto määrärahojen toteutumisesta	41
3 Tilinpäätöslaskelmat 2023 ja 2022	42
3.1 Tuloslaskema	42
3.2 Rahoituslaskelma	43
3.3 Tase	44
3.4 Konserni ja konsernilaskelmat 2023 ja 2022	45
3.5 Konsernin arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät	50
4 Luettelot ja selvitykset	58
5 Allekirjoitukset ja merkinnät	59

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus

Viimeisten vuosien aikana ammatilliseen koulutukseen on kohdentunut huomattava määrä toiminnallisia ja rahoituksellisia uudistuksia. Vuosi 2023 oli Koulutuskeskus Brahen osalta monipuolinen ja saavutimme pääosin koulutuskuntayhtymälle asetetut toiminnalliset tavoitteet ja tästä kiitoksen ansaitsee koko meidän henkilökuntamme. Koulutuskeskus Brahessa on haluttu vastata ennakoitujen ammatillisen koulutuksen toiminnallisiin ja rahoituksellisiin uudistuksiin ammatillisen koulutuksen reformin sekä koulutuspoliittisten tavoitteiden mukaisesti. Tekniikan alalla kartoitetaan ja suunnitellaan vihreän siirtymän koulutustarjontaa yhdessä muiden ammatillisten ja korkeakoulujen sekä työelämän kanssa. Palveluiden toimialalla luodaan yhteistyössä yritysten kanssa moniosaajapolkuja opiskelijoiden työllistymisen tukemiseksi. Luonnonvara-aloilla on aloitettu uusia tutkintotavoitteisia koulutuksia sekä kehitetty monialaisesti koulutustarjontaa tutkinnon osa -koulutusten osalta. Luovilla aloilla on kehitetty kansainvälistä yhteistyötä sekä korkeakouluväyläyhteistyö uuden korkeakoulukumppanin kanssa. Kaikilla toimialoilla on panostettu uusien työllistymis- ja jatko-opintoväylien kehittämiseen yhteistyössä työelämän ja eri korkeakoulukumppaneiden kanssa. Toimintaa tulee kuitenkin tältä osin kehittää edelleen vahvasti, jotta opiskelijoiden työllistymistä ja jatko-opintoihin sijoittumista saadaan parannettua.

Ammatilliseen koulutukseen on kohdennettu viimeisten vuosien aikana useita rahoituksellisia uudistuksia. Koulutuksen rahoituksen viimeisin uudistus tehtiin vuonna 2021 tutkintojen kustannusryhmien osalta, joka vaikutti omalta osaltaan myös Koulutuskeskus Brahen vuoden 2023 rahoitukseen. Ammatillisen koulutuksen rahoitukseen odotetaan kohdistuvan jälleen merkittäviä muutoksia nykyisen hallituskauden aikana. Rahoituskeskusteluissa on noussut esille perusrahoituksen osuuden laskeminen 70 prosentista 50 prosenttiin ja vaikuttavuusrahoituksen osuuden kasvattaminen 30 prosentista 50 prosenttiin. Näiden mahdollisten rahoitusrakenteellisten uudistusten osalta päätöksiä odotetaan vuoden 2024 aikana. Näillä muutoksilla voi olla huomattava merkitys yksittäisen koulutuksen järjestäjän rahoitukseen tulevina vuosina. Samaten kuntayhtymän toiminnallisina ohjaavina valtakunnallisina mittareina ovat hallituksen linjaama työllisyysasteen nostaminen 80 %:iin sekä nuorten korkeakoulutettujen määrän kasvattaminen 50 %:iin. Laadukkaan koulutuksen ja kehittämisen näkökulmasta yhtä merkittävässä roolissa olisi varmistaa edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi myös hallituskaudet ylittävä rahoituskehys.

Koulutuskeskus Brahessa on tehostettu vuoden 2023 aikana opiskelijoiden ura- ja opinto-ohjausta BraheLuotsi-toiminnalla, jonka tavoitteena on opiskelijoiden työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen tukeminen sekä ennakkovalmistautuminen tuleviin rahoitusuudistuksiin. BraheLuotsi-toiminta tukee hyvin Koulutuskuntayhtymä Brahen strategisia tavoitteita, ammatillisen koulutuksen suoritus- ja vaikuttavuusmittariston tavoitteita sekä ennen kaikkea opiskelijan työllistymiseen ja jatko-opintoihin sijoittumista. Luotsi-toiminta täydentää hyvin koulutuskuntayhtymän uraohjauksen

palvelukokonaisuutta. Osana BraheLuotsi -toimintaa opiskelijat pystyvät saamaan entistä yksilöllisempää ohjausta, konkreettista apua mm. CV:n päivittämiseen tai työhaastatteluun valmistumiseen, apua työpaikan tai koulupaikan etsimiseen tai tsemppausta ja tukea omien vahvuuksien sanoittamiseen ja tunnistamiseen. Saattaen vaihtaen -mallin mukaisesti ohjausta tarjotaan opintojen alkuvaiheesta valmistumisvaiheeseen saakka, unohtamatta valmistumisen jälkeistä aikaa. Toiminnan tavoitteena on opiskelijoiden työllistyminen tai jatko-opintoihin sijoittuminen. Työllistymisväylien lisäksi Brahessa on panostettu toisen asteen, korkea-asteen ja yritysten yhteistyöhön Monikampusalustamallilla. Tavoitteena on, että Brahen kaikilla koulutusaloilla on toimiva ja aktiivinen väyläyhteistyö eri korkeakoulukumppaneiden kanssa, jossa opiskelijoiden jatko-opintoihin sijoittumista pystytään tukemaan jo toisen asteen opintojen aikana.

Koulutuskuntayhtymässä on vahvistettu strategia vuoteen 2025. Koulutuskuntayhtymämme arvot edelläkävijä, ketterä, välittävä ja moniosaava kuvaavat hyvin toimintaamme. Kompakti kokomme antaa meille mahdollisuuden kokeiluihin ja ketteriin koulutusratkaisuihin. Meille tärkeää on henkilökunnan ja opiskelijoiden hyvinvoinnin ja osaamisen kehittäminen ja uskomme sekä opiskelijoiden että oman henkilöstömme osalta moniosaamisen merkityksen korostumiseen. Raahen seutukunnassa alueen elinkeinorakenteen osaajien saatavuuden ja yritysten kilpailukyvyn varmistamiseksi toisen asteen monialaisen koulutuksen järjestäminen on alueen yritysten osaajien saatavuuden ja alueen elinvoiman kehittymisen kannalta ensiarvoisen tärkeässä roolissa myös tulevina vuosina. Brahen opiskelijamäärä on kehittynyt myönteisesti 2020-luvulla, mutta samalla on valmistauduttava väestörakenteen tuleviin muutoksiin muun muassa työhön johtavaa maahanmuuttoa ja siihen liittyvää koulutusta kehittäen. Lisäksi toiminnan näkökulmasta on huomioitava oppivelvollisuusiän laajentuminen toiselle asteelle sekä sitä kautta maksuton toinen aste 20 ikävuoteen saakka tai ensimmäisen toisen asteen tutkinnon osalta. Tätä on seurannut tutkintoon valmentavan eli Tuva-koulutuksen käynnistyminen, jonka osalta Raahen seutukunnassa on sovittu yhteisesti, että Koulutuskeskus Brahe kantaa alueellisen yhteiskuntavastuun ja vastaa alueen Tuva-koulutuksen toteuttamisesta. Tuva-koulutuksen kysyntä kasvoi huomattavasti vuoden 2023 aikana ja tämänhetkisen ennusteen mukaan Tuva-koulutuksen tarve pysyy korkeana myös vuonna 2024. Samalla on muistettava, että oppivelvollisuuden laajentumisen onnistuneen toteutuksen takeena tulee kuitenkin olla perusasteen koulutuksessa saatavat riittävät tiedot ja taidot, joiden perustalle toisen asteen koulutus voidaan lähteä suorittamaan. Koulutuksen järjestäjinä kannamme huolta nyt esitetyn rahoitusuudistuksen osalta nimenomaan oppivelvollisten ja tukea tarvitsevien opiskelijoiden rahoituksen osalta. Rahoituksen jatkuvuus ja ammatillisen koulutuksen rahoituksen riittävyys ja kohdentuminen myös tukea tarvitseville opiskelijoille olisi tärkeä huomioida myös tulevaisuuden koulutuspolitiikassa, koulutuksen rahoituksessa sekä koulutuksen käytännön toteutuksessa.

Koulutuskuntayhtymämme toiminnan ydin on asiakkaat sekä heille tarjottavat koulutuspalvelut. Haluamme palvella myös jatkossa sekä opiskelijoitamme että työelämäkumppaneitamme joustavuudella ja osaamisella.

Raahessa 26.3.2024

Jaana Ritola

Kuntayhtymän johtaja, rehtori

1.1.2 Kuntayhtymän hallinto

Valtuusto

Koulutuskuntayhtymä Brahen yhtymävaltuusto kokoontui ensimmäisen kerran 4.10.2021. Valtuusto kokoontui kaksi kertaa vuonna 2023.

	Varsinaiset jäsenet	Varajäsenet
Pyhäjoki	Vehkala Antero Nousiainen Matti	Niemelä Päivi Flink Eija
Raahe	Aulakoski Antero (<i>vpj.</i>) Hänninen Katja (<i>pj.</i>) Kastell Harri Kinnunen Oili Mämmelä Mika Oikarinen Matti Pääkkö Meeri Välikangas Saija Åman Antti	Ventonen Heikki Koivula Nelli Kerttula Atso Ylikulju Mirva Huotari Veikko Vikki Jaakko Virta Anna-Liisa Taskila Karoliina Sarajärvi Rami
Siikajoki	Klaavo Helena Mäkisalo Aila	Ruopsa Jukka Niinimaa Marko

Pöytäkirjanpitäjä, talous- ja hallintojohtaja Antti Lantto.

Hallitus

Hallitus kokoontui 6 kertaa vuonna 2023.

	Varsinaiset jäsenet	Varajäsenet
Pyhäjoki	Haapakoski Mika	Koskela Mikko
Raahe	Pasi Parkkila (<i>pj.</i>) Hautamäki Jaana Kananen Auli Laine Mauri Rautio Risto Tuovinen Annekristiina Äijälä Samuli	Hartikka Jani Niemelä Sari Harju Saija Latomaa Arvo Simomaa Jaakko Palokari Raili Karhu Vesa
Siikajoki	Salmenkangas Riitta-Liisa (<i>vpj.</i>) Niemelä Risto	Petäjämäa Sanna Niinimaa Marko.

Pöytäkirjanpitäjä, talous- ja hallintojohtaja Antti Lantto.

Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta kokoontui 5 kertaa vuoden 2023 aikana.

	Varsinaiset jäsenet	Varajäsenet
Pyhäjoki	Niemelä Päivi	Niemi Tero
Raahe	Pääkkö Meeri (<i>vpj.</i>) Aulakoski Antero (<i>pj.</i>) kevät 2023 Oikarinen Matti syksy 2023	Pietilä Kari Kaipio Satu Kaipio Satu
Siikajoki	Mämmelä Markus	Vikiö Laura

Pöytäkirjanpitäjä, tilintarkastaja Katri Hokkanen.

Kuntayhtymän tilintarkastusyhteisönä toimii KPMG Oy Ab ja sen vastuunalaisena tilintarkastajana Katri Hokkanen KHT, JHT.

Johtavat viranhaltijat

Jaana Ritola, kuntayhtymän johtaja, rehtori
Antti Lantto, talous- ja hallintojohtaja.

1.1.3 Oppilasmäärä, toiminta-alueen väestömäärä ja ikärakenne

Ammatillisen koulutuksen rahoitus perustuu koulutuksen järjestäjille järjestämisluvassa myönnettäviin tavoitteellisiin opiskelijavuosiin. Opiskelijavuosi on suorite, joka muodostuu 365 päivästä, joiden aikana opiskelija otetaan huomioon rahoituksen perusteena. Opetus- ja kulttuuriministeriö voi kuitenkin korottaa harkinnanvaraisesti opetuksen järjestäjän hakemuksesta sille järjestämisluvassa myönnettyä tavoitteellista opiskelijavuosimäärää. Opetuksen järjestäjän todellinen vuotuinen opiskelijavuosien toteuma voi siis olla suurempi kuin sille järjestämisluvassa määritelty tavoitteellinen opiskelijavuosikertymä.

Koulutuskuntayhtymä Brahen suoritepäätöksen mukainen (alkuperäinen) tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä oli vuonna 2023 yhteensä 1 059 opiskelijavuotta, joka ylittyi 18 opiskelijavuoden verran vuoden loppuun mennessä. Koulutuskuntayhtymän opiskelijavuosien toteuma oli vuonna 2023 yhteensä 1 077 opiskelijavuotta, joista 898 kohdentui perustutkintoihin, 146 ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin ja 33 tutkintokoulutukseen valmentavaan koulutukseen ”*TUVA*” (taulukko 1).

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA) alkoi 1.8.2022. TUVA-koulutuksessa yhdistyivät aiemmat perusopetuksen lisäopetus, lukioon valmistava koulutus (LUVA) ja tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (VALMA).

Taulukko 1

Opiskelijavuodet koulutusmuodoittain	31.12.2023
Perustutkinnot	898
Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	146
Tuva	33
Yhteensä	1 077

Taulukko 2 kertoo opiskelijavuosisikertymän toimialoittain.

Taulukko 2

Opiskelijatyövuodet toimialoittain	31.12.2023
Tekniikan alat	473
Palvelu alat	172
Luovat alat	189
Luonnonvara-alat	210
Tuva	33
Yhteensä	1 077

Raahen seutukuntien väkiluku on laskenut viimevuosina tasaisen hitaasti. Tilastokeskuksen mukaan väestömäärä laski koulutuskuntayhtymän jäsenkunnissa vuonna 2022 edellisvuodesta yhteensä -440 henkilöllä. Alueen väestömäärä laski edelleen vuonna 2023 yhteensä 361 henkilöllä. Väestömäärään laskevasti vaikutti edelleen todennäköisesti muun muassa Fennovoima Oy:n ydinvoimalahankeen peruuntuminen ja projektin parissa työskennelleiden henkilöiden ja heidän perheidensä muutto tosille paikkakunnille. Väestömäärän laskun odotetaan kuitenkin tasaantuvan tulevina vuosina. Alueen väestömäärän kehitystä vuosina 2023 ja 2022 havainnollistaa taulukko 3.

Taulukko 3 (tilastokeskus 31.12.2023)

Väestönmuutos 31.12.2023 ja 31.12.2022	2023	2022	Muutos	Muutos %
Merijärvi	1 055	1 068	-13	-1,22 %
Pyhäjoki	2 980	2 992	-12	-0,40 %
Raaha	23 794	24 072	-278	-1,15 %
Siikajoki	4 838	4 896	-58	-1,18 %
Yhteensä	32 667	33 028	-361	-1,09 %

Määrällisesti eniten väestöluku laski Raahen kaupungin alueella, jossa se aleni edellisestä vuodesta 254 henkilöllä. Kokonaisuutena väestön määrä aleni kuntayhtymän toiminta-alueella -1,09 % verran. Koko maan väkiluku kasvoi vuonna 2023 ennakkotietojen mukaan 40 588 asukkaalla. Pohjois-Pohjanmaan alueella väestömäärä kasvoi 1 680 henkilöllä (0,40 %).

Keskeisin väestörakenteen muutos Suomessa on edelleen eläkeikäisten väestön osuuden kasvu ja työikäisen väestön väheneminen. Ikärakenteen muutokset koskettavat jokaista Suomen kuntaa, mutta ikärakenteen kehityksissä myös olennaisia eroja kuntien välillä. Väestön ikärakenne on kehittynyt Koulutuskuntayhtymä Brahen alueella siten, että vanhimpien ikäluokkien osuus väestöstä on kasvanut viime vuosina suhteessa muihin ikäluokkiin. Tämän kehityksen odotetaan jatkuvan edelleen tulevaisuudessa. Väestörakenteen muutokset eivät ole Koulutuskuntayhtymä Brahen jäsenkunnissa niin merkittäviä kuin monessa muussa kunnassa. Väestön ikärakennetta havainnollistaa taulukko 4.

Taulukko 4. Väestön ennakkollinen ikärakenne 31.12.2023 muuttujina alue ja ikäryhmä (10-54 v)

Ikärakenne	10-14 v	15-19 v	20-24 v	25-29 v	30-34 v	35-39 v	40-44 v	45-49 v	50-54 v
Merijärvi	85	61	36	48	63	52	39	38	39
Pyhäjoki	211	170	106	89	132	167	173	183	170
Raaha	1700	1628	944	995	1167	1294	1451	1491	1397
Siikajoki	407	326	154	159	199	256	306	273	237
Yhteensä	2 403	2 185	1 240	1 291	1 561	1 769	1 969	1 985	1 843

Väestöennusteen osalta on kuitenkin huomioitava, että Koulutuskuntayhtymä Brahen alueella nuorten ikäluokkien ennustetaan kasvavan tulevina vuosina. Kuten aikaisempina vuosina, koulutuskuntayhtymän alueen suurin ikäryhmä ovat edelleen 10–14 –vuotiaat. Heitä on yhteensä 2 403 henkilöä. Tämä näkyy tulevina vuosina hienoisesti kasvavina opiskelijamäärinä kuntayhtymän oppilaitoksissa. Fennovoima Oy:n ydinvoimalahankeeseen peruuntumisesta huolimatta kuntayhtymän toiminta-alueelle ja lähialueille on suunniteltu useita muita merkittäviä teollisia investointeja, jotka tulevat todennäköisesti lisäämään alueen työikäisen väestön koulutustarvetta.

Väestömäärä ja rakenne vaikuttavat alue- ja paikallistalouden kehitykseen, työllisyys- ja työpaikkakehitykseen ja koulutustarjontaan. Koulutuskuntayhtymä Brahen toiminta-alueen aleneva väestömäärä ja rakenne luovat omat haasteensa kuntayhtymän toiminnalle. Esimerkiksi alueen nuorten muuttoja toisille paikkakunnille on vähennetty kehittämällä alueen koulutustarjontaa.

Ukrainan sota vaikuttaa edelleen Koulutuskuntayhtymä Brahen toiminta-alueella ja lähikunnissa sekä kaupungeissa monin eri tavoin. Suomeen voi saapua edelleen tuhansia ukrainalaisia turvapaikanhakijoita. Yritysten toimintaan vaikuttavat EU:n ja muiden maiden asettamat talouspakotteet ja niiden kohtaamat vastatoimet. Koko kansantalouden tasolla epävarmuutta aiheuttavat mm. pakotteiden seurauksena tapahtunut ulkomaankaupan heikentyminen ja hintatason nousu pysyvästi.

1.1.4 Kuntayhtymän henkilöstö

Vuoden 2023 päättyessä Koulutuskuntayhtymä Brahessa työskenteli yhteensä 164 henkilöä. Henkilökunnan määrä kasvoi 6 henkilöllä edellisestä vuodesta 2022. Määrä on kasvanut merkittävästi viime vuosina. Lukuun (164) sisältyy vakituinen, määräaikainen, kokoaikainen sekä osa-aikainen opetus- ja muu henkilökunta. Taulukossa 5 on kuvattu kuntayhtymän henkilöstömäärän jakautumista toimialoittain työsuhteen luonteen perusteella vuoden 2023 päättyessä. Taulukossa 5 on mukana satunnaiset sivutoimiset tuntiopettajat. Vuonna 2023 kuntayhtymässä työskenteli 21 sivutoimista tuntiopettajaa, joista merkittävin määrä (15) työskenteli luonnonvara-aloilla Ruukissa.

Taulukko 5. vakinainen ja määräaikainen henkilöstö 31.12.2023

Brahe	vakinaiset		määräaikaiset			Yhteensä
	kok.aik.	osa-aik.	kok.aik.	osa-aik.	sivutoim.	
Tekniikan alat	21	1	18	2	4	46
Palveluala	17	1	4	0	0	22
Luovat alat	7	0	5	0	0	12
Luonnonvara-ala	10	0	15	1	15	41
Yto/hanke/hallinto/tuva	27	1	11	2	2	43
Yhteensä	82	3	53	5	21	164

Taulukossa 6 on esitetty Koulutuskuntayhtymä Brahen opetushenkilökunnan sekä muun henkilökunnan määrä ja keski-ikä toimialojen, yhteisten aineiden ja hallinnon osalta vuonna 2023. Taulukossa 6 ei ole mukana koulutuskuntayhtymässä työskennelleitä sivutoimisia tuntiopettajia. (21 henkilöä).

Taulukko 6. Henkilökunnan keskimääräinen ikä 31.12.2023

Henkilökunta	Henkilökunta yht.		Vakinainen henkilökunta	
	<i>määrä</i>	<i>keski-ikä</i>	<i>määrä</i>	<i>keski-ikä</i>
<i>Opetushenkilökunta</i>				
Tekniikan alat	34	51	16	53
Palveluala	12	54	9	56
Luovat alat	9	49	5	54
Luonnonvara-ala	12	46	5	50
Yto/tuva	22	47	17	50
Yhteensä	89	49	52	52
<i>Muu henkilökunta</i>				
Tekniikan alat	8	52	6	54
Palveluala	10	55	9	55
Luovat alat	3	44	2	47
Luonnonvara-ala	14	41	5	42
Yto/hanke/hallinto/tuva	19	50	11	51
Yhteensä	54	49	33	51
<i>Henkilökunta yht.</i>				
Tekniikan alat	42	51	22	53
Palveluala	22	52	18	54
Luovat alat	12	47	7	50
Luonnonvara-ala	26	41	10	49
Yto/tuva	22	47	17	50
Yto/hanke/hallinto/tuva	19	50	11	51
Yhteensä	143	49	85	52

Kuten taulukko 6 kertoo, koulutuskuntayhtymän opetushenkilökunnan ja muun henkilökunnan keski-ikä on 49 vuotta. Koulutuskuntayhtymän koko henkilökunnan keski-ikä vuonna 2023 oli myös 49 vuotta.

Koulutuskuntayhtymän henkilöstön ikärakennetta ja mahdollisia eläköitymisiä on kuvattu taulukossa 7.

Taulukko 7. Henkilöstö ikäryhmittäin ja henkilöstön eläköityminen 2023–2032

Henkilöstön ikärakenne	Kokonaismäärä ikäryhmittäin					Henk. kohtaisen alimman eläkeiän saavuttavat				
	alle 30 v.	30-40 v.	41-50 v.	yli 50 v.	yli 60 v.	2024	2025	2026	2027	2028-2032
31.12.2023										
Tekniikan alat	0	7	11	15	9	1		2	4	3
Palveluala	0	1	6	10	5	2			1	2
Luovat alat	0	3	5	2	2			1		2
Luonnonvara-ala	4	6	9	5	2		1			
Yto/hanke/hallinto/tuva	4	1	23	8	5	1	2		1	2
Yhteensä	8	18	54	40	23	4	3	3	6	9

Tulevien vuosien tavoitteena on, että Koulutuskuntayhtymä Brahen toimialojen tai hallinnon henkilöstömäärä ei kasva nykyisestä määrästä ilman henkilökunnan palkkaamiseen saatavaa erillisrahoitusta, kuten projektirahoitusta. Uusia toimia perustetaan ainoastaan painavista syistä. Ennen viran tai toimen haettavaksi julistamista selvitetään ensin, onko tehtävien uudelleen järjestely mahdollista.

1.1.5 Toimintaa liittyviä keskeisiä riskejä

Seuraavissa kappaleissa on esitelty tarkemmin koulutuskuntayhtymän toimintaan liittyviä keskeisiä riskejä ja niiden hallintakeinoja.

Opiskelijavuosien lasku on ammatillisen koulutuksen järjestäjien edelleen keskeisin taloudellinen riski, koska niiden tulo-rahoitus muodostuu pääosin opiskelijavuotta kohden määrätyn yksikköhinnan ja opiskelijavuosien tulosta. Tätä taloudellista riskiä hallitaan

- markkinoimalla kuntayhtymän monialaista koulutustarjontaa
- panostamalla opetukseen
- kiinnittämällä huomiota opiskelijatytyväisyyteen
- panostamalla opiskelijahuoltotyöhön
- huolehtimalla siitä, että tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä saavutetaan vuosittain.

Opiskelijahuoltotyön merkitys taloudellisen riskin hallinnan keinona on vahvistunut viime vuosina. Sen avulla voidaan vaikuttaa opiskelijoiden opintojen keskeytymiseen ennaltaehkäisevästi. Tehokkaalla opiskelijahuoltotyöllä kyetään tunnistamaan keskeytymiseen liittyviä riskitekijöitä ja varautumaan niihin.

Yhtenä taloudellisen riskinhallinnan keinona Koulutuskuntayhtymä Brahessa on lisätty aloituspaikkoja niillä koulutusaloilla, joilla työllisyysnäkyvät ovat hyvät. Ammatillisen koulutuksen rahoitusmallissa painotetaan voimakkaasti koulutuksen vaikuttavuutta. Opetuksen järjestäjillä on jatkossa enemmän vastuuta opiskelijoiden työllistymisestä ja jatko-opintoihin sijoittumisesta. Tämä tarkoittaa sitä, että alakohtainen työvoiman tarve ja työllisyys huomioidaan tulevaisuudessa vahvemmin aloituspaikoista päätettäessä.

Maailmantalouden näkymät ovat edelleen haastavat. Haasteita aiheuttavat yleisesti kohonneet elinkustannukset, energian hinnan nousu ja epävarmuudet sen saatavuudessa, korkojen nousu sekä yritysten investointien pitkäaikainen aleneminen. Talouden ennusteet kuitenkin vaihtelevat hieman lähiteittäin. Euribor 12kk-koron ennustetaan asettuvan kuitenkin n. 2,5–3,5 % välille vuoden 2024 aikana, mikä voi lisätä yritysten investointihalukkuutta ja yleistä kysyntää markkinoilla.

Suomen valtionvarainministeriö julkisti 6.3.2023 laajan katsauksen siitä, mitä julkisia menoja voisi leikata ja mitä veroja kiristää talouden tasapainottamiseksi. Lähtökohtana oli, että julkista taloutta on tasapainotettava vähintään 9 mrd. eurolla kahden seuraavan vaalikauden aikana, koska riski julkisen talouden umpikujasta tulevina vuosina on todellinen. Säästötavoitteista huolimatta julkisen talouden vaikea tilanne vaatii tulevaisuudessa vielä enemmän lisäsopeutustoimia. Tilanteeseen vastatakseen valtiovarainministeriö asetti marraskuussa 2023 asiantuntijaryhmän valmistelemaan lisäsopeutustoimia kevään kehysriihtä silmällä pitäen. Hyvin todennäköisesti mahdolliset säästöt tulevat koskemaan myös koulutusta, kulttuuria ja liikuntaa. On selvää, että koulutukseen kohdistuvat leikkaukset toisivat toteutuessaan haasteita opetuksenjärjestäjien toimintaan. Tähän riskiin Brahessa on varauduttu tasapainossa olevalla vahvalla taloudellisella tilanteella sekä mahdollisilla omilla sopeutustoimillaan.

Opiskelijoiden näkökulmasta riskejä ovat esimerkiksi häiriöt opetuksen tuottamisessa ja oppimisympäristössä, oppilashuollon toimivuus sekä oppimisympäristön turvallisuus.

Oppimisympäristön turvallisuuteen liittyviä riskejä on minimoitu muun muassa huolehtimalla siitä, että toimialojen toimintaa koskevat pelastautumissuunnitelmat ja turvallisuusasiakirjat ovat kunnossa. Toimialoilla harjoitellaan vuosittain pelastautumista turvallisuuskävelyjen ja pelastautumisharjoitusten muodossa. Toimintamallit ovat selkeitä ja harjoittelu säännöllistä. Koulutuskuntayhtymä Brahessa on valmistumassa kattava laadunhallintajärjestelmä, jota toteuttamalla hallitaan opetustoimintaan liittyviä riskejä.

Henkilöstöriskejä ovat henkilökunnan osaamisen ja motivaation ylläpitäminen haastavassa taloustilanteessa sekä pätevän ja motivoituneen henkilöstön siirtyminen toisen työnantajan palvelukseen. Henkilöstöriskejä hallitaan kiinnittämällä huomiota

- johtamiseen
- työyhteisöjen toimivuuteen ja työhyvinvointiin
- töiden organisointiin
- henkilöstön osaamiseen ja voimavaroihin
- työympäristöön ja työturvallisuuteen.

Koulutuskuntayhtymä Brahessa tavoitteena on luoda työympäristö, jossa työntekijät voivat kehittyä ja johon he voivat sitoutua. Kuntayhtymään keskeiset tilariskit liittyvät tilojen mahdolliseen myyntiin tai vuokraukseen ja niiden sisäilmaongelmiin. Käytöstä poistuvat tilat, joissa ei ole sisäilmaongelmia, on tarkoitus vuokrata tai myydä ulospäin kilpailukykyiseen hintaan. Kuntayhtymän taloudellisen tilanteen kannalta on tärkeää, että tiloista saadaan mahdollisimman hyvä myynti- tai vuokratulo. Tilojen mahdollisessa myynnissä tai vuokrauksessa hyödynnetään kiinteistövälittäjän asiantuntemusta hintariskin minimoimiseksi.

Tekniikan toimialan sähköosaston opetus on järjestetty vuodesta 2020 alkaen uusissa toimitiloissa osoitteessa *Huoltokatu 6* onnistuneesti. Sisäilmaongelmien vuoksi opetuskäytöstä poistettu sähköosaston entinen kiinteistö puretaan mahdollisesti vuoden 2024 kuluessa. Kuntayhtymässä kiinnitetään edelleen jatkossa erityistä huomiota toimitilojen sisäilman laatuun. Huono sisäilma laskee henkilökunnan ja oppilaiden työtehoa sekä voi lisätä sairaspöissaoloja.

Kuntayhtymän tietoriskeihin sisältyvät tietosuoja- ja tietoturvariskit. Riskejä hallitaan muun muassa

- tehtävien ja vastuiden määrittelyllä
- henkilöstön ohjeistuksilla
- henkilöstön koulutuksella ja valvonnalla
- tietokoneiden ohjelmistojen päivityksillä
- suojaamalla tietokoneet virusturva- ja palomuuriohjelmistolla
- suojaamalla lähiverkko tai lähiverkot nykyaikaisella palomuri – laitteistolla
- suojaamalla tietoliikenne esim. VPN -yhteyksillä
- kaksivaiheisella (MFA) tunnistautumisella
- huolehtimalla siitä, että kuntayhtymän palvelimista, erityisesti kriittisistä palveluista ja tiedoista, on olemassa varmuuskopio ja sen palautusta testataan säännöllisesti.

Brahessa on kiinnitetty aivan erityisen suurta huomiota tietoturvan ja tietosuojan tasoon syyskuusta 2022 alkaen. Brahe on mukana toteuttamassa 18 muun Oulun eteläisen alueen organisaation kanssa DigiTyy – Digiturvallinen työkuultuuri ja ympäristö -hanketta. Hankkeen toteutusajaksi oli 1.9.2021 – 31.10.2023 ja sen tavoitteena on mukana olevien organisaatioiden tietosuojan, tietoturvallisuuden, toiminnan jatkuvuuden hallinnan ja varautumisen sekä riskien hallinnan vahvistaminen.

Tietosuojaan ja tietoturvaan liittyvistä riskeistä huolehtii koko kuntayhtymän henkilökunta. Pääasiallinen vastuu riskien hallinnasta on esimiehillä ja it-henkilöstöllä (Joki ICT Oy). Tavoitteena on, että Koulutuskuntayhtymä Brahen koko henkilökunta suorittaa vuosittain henkilöstölle suunnatun lyhyen ja tiiviin verkkokoulutuksen opetustoimintaan ja työtehtäviin liittyvistä tietosuoja- ja tietoturva-asioiden osalta. Lisäksi henkilökunnalle on järjestetty lyhyitä tietosuoja- ja tietoturvakoulutuksia edelleen vuoden 2023 aikana. Tavoitteena on, että Brahessa otetaan käyttöön vuoden 2024 aikana kuntayhtymän hallituksen hyväksymä tietoturvapoliittika.

Loppuvuodesta 2023 Brahessa otettiin käyttöön Joki ICT Oy:n ylläpitämä SOC – Security Operations Center-palvelu ja SIEM (Security Information and Event Management) -palvelu. SOC -palvelu kerää tietoa automaattisesti ja valvoo Brahen IT- ja OT-ympäristöjä kyberturvallisuuden varmistamiseksi ympärivuorokautisesti vuoden jokaisena päivänä. SIEM -palvelu tarkkailee Brahen tietojärjestelmiä ja -verkkoja sekä hälyttää havaitessaan normaalista poikkeavaa toimintaa.

Koulutuskuntayhtymä Brahellä on vakuutusturva keskeisten kuntayhtymän toimintaan liittyvien henkilöstö- ja omaisuusvahinkojen varalle. Vakuutuspalvelut hankitaan OP-vakuutusyhtiöltä, ja vakuutusmeklarina toimii Söderberg & Partners Oy.

1.2 Sisäisen valvonnan järjestäminen vuonna 2023

Koulutuskuntayhtymä Brahen hallintosäännössä on määräykset sisäisestä valvonnasta, vastuista, työnjaosta ja tehtävistä. Kuntayhtymän toiminnan kannalta keskeisiä sisäisen valvonnan kohdealueita ovat

- säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen
- tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus
- riskienhallinnan järjestäminen

- omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta
- sopimustoiminta
- sisäisen tarkastuksen järjestäminen.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Koulutuskuntayhtymän toimintaan liittyvien säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa tai niiden sisäisessä valvonnassa ei havaittu olennaisia puutteita tilikaudella 2022. Kuntayhtymän toiminnassa noudatettiin toimintaa koskevia lakeja, asetuksia ja opetustoimen ohjeita sekä hyvää hallintotapaa. Viranhaltijapäätökset tehtiin juoksevasti numeroituina päätöksinä kuntayhtymässä käytössä olevaan ”*Dynasty 10*” -asianhallintajärjestelmään. Päätöksistä annettiin tieto asianosaisille ja kaikille, joita päätös koski sekä hallitukselle, jolla on otto-oikeus viranhaltijoiden päätöksiin.

Työ- ja virkasuhteeseen liittyvät päätökset, kuten keskeytyspäätökset, tehtiin ”*Web*”-henkilöstötietojen tallennusjärjestelmään. Kuntayhtymässä on käytössä ”*M2*” – matkahallintajärjestelmä, jonka avulla hoidetaan matkasuunnitelmat, matkaennakkoanomukset, matkalaskut, kululaskut ja ajopäiväkirjat sekä muut matkustamiseen liittyvät asiat.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumista seurattiin vuoden 2023 talousarvion toteutumaraporttien ja Koulutuskuntayhtymä Brahen uuden toimintastrategian (2021–2025) mukaisesti. Koulutuskuntayhtymä Brahelle ja sen toimialoille määriteltiin talousarviossa toiminnalliset tavoitteet, joiden toteutumista valvoi tarkastuslautakunta. Tavoitteiden asettamisessa tai määrärahan budjetoinnissa ei havaittu virheitä. Tavoitteiden toteutumista seurattiin tilikauden 2023 aikana puolivuositain.

Riskinhallinnan järjestäminen

Koulutuskuntayhtymä Brahen riskienhallintaa kehitetään edelleen. Kuntayhtymässä ei ole vielä tehty erillistä laajaa riskikartoitusta tai laadittu riskienhallintasuunnitelmaa. Kartoitus ja suunnitelma on tarkoitus toteuttaa vuoden 2024 kuluessa. Keskeisimmät kuntayhtymän toimintaan liittyvät riskit tiedostetaan, niitä seurataan ja ne huomioidaan toiminnassa. Kuntayhtymän strategiaan, toimintaan, talouteen ja vahinkoihin liittyvien riskien ennakoinnissa ja hallinnassa onnistuttiin edelleen hyvin vuonna 2023, joten vakavia toiminnallisia keskeytyksiä tai vahinkoja ei tapahtunut.

Kuntayhtymässä on toteutettu vaarojen kartoittamista ja riskien arviointia vuosittain. Kuntayhtymässä otettiin käyttöön vuoden 2020 keväällä ”*ToyMe*”-pilvipalvelu, jonka tarkoituksena on parantaa työturvallisuutta ja sen seurantaan hyödyntämällä palveluna avulla saatava tietoa. ”*ToyMe*”-pilvipalvelu toimii työkaluna turvallisuushavaintojen, läheltä piti -tilanteiden ja työtaturmien raportoinnissa sekä jatkuvan parantamisen ideoinnissa ja siisteys- ja järjestyskierrosten (5S) yhteydessä.

Koulutuskuntayhtymä Brahen palveluksessa työskentelee kiinteistövastaava ja kiinteistöpäällikkö. Heidän yhtenä keskeisenä tehtävänä on viedä päätökseen vuoden 2024 kuluessa kiinteistöstrategia, joka on kiinteistöjen käytön, omistamisen ja ylläpidon suunnitelma, jossa määritellään tavoitteet ja sen jälkeen keinot, joilla tavoitteisiin päästään. Suunnitelma auttaa osaltaan ennakoimaan mahdollisia kiinteistöihin kohdistuvia riskejä, jotka voivat olla taloudellisesti merkittäviä.

Omaisuuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Brahen omaisuudessa ei havaittu vuonna 2023 merkittäviä vahinkoja, omaisuuteen liittyviä yllättäviä arvonalennuksia tai muita menetyksiä. Brahen tekniikan toimialan sähköosaston Pajakadulla sijaitseva entinen toimitila poistettiin laajan sisäilmaongelman takia opetuskäytöstä vaiheittain jo kevätlukukauden 2019 aikana. Vaiheittain 60- lopulla ja 80 –luvun alussa rakennetun kiinteistön ikä on noin 40–55 vuotta ja sen jäännösarvo kuntayhtymän taseessa on olematon. Kiinteistö oli tarkoitus purkaa vuoden 2023 kuluessa, mutta asia siirtyi edelleen vuodelle 2024 päätettäväksi. Kiinteistön purkukustannukset ovat arviolta 150 000 euroa.

Sopimustoiminta

Koulutuskuntayhtymä Brahen sopimusten hallinta on ollut vuonna 2022 pääsääntöisesti ajantasaista, asiantuntevaa ja onnistunutta. Kaikki keskeiset sopimukset on arkistoitu ja ne tallennetaan lisäksi sähköiseen muotoon ”*Dynasty*”-asiahallintajärjestelmään. Tiedossa ei ole sellaisia sopimuksen hallintaan liittyviä seuraamuksia, joista voisi aiheutua kuntayhtymälle esimerkiksi taloudellista vahinkoa. Sopimusten solmimiseen liittyvät nimenkirjoitus- ja allekirjoitusoikeudet on määritelty kuntayhtymän hallintosäännössä.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Koulutuskuntayhtymä Brahellä ei ole erillistä sisäisen tarkastuksen yksikköä tai tarkastajaa, niitä ei ole katsottu tarpeelliseksi kuntayhtymä koko ja toiminnan laajuus huomioiden. Sisäisellä valvonnalla ja ohjeistuksella varmistetaan, että erillistä sisäisen tarkastuksen organisaatiota ei tarvita. Sisäistä valvontaa toteutetaan ensisijaisesti esihenkilöiden valvontavelvollisuuteen kuuluvana sisäisenä tarkkailuna. Tarvittaessa kuntayhtymän tilintarkastajat arvioivat osana toiminnan laillisuusvalvontaa kuntayhtymän sisäisen valvontajärjestelmän toimivuutta.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen, tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Koulutuskuntayhtymä Brahen tuloksen muodostumista havainnollistaa tiivistetty tuloslaskelma, taulukko 8. Yksityiskohtaisempi tuloslaskelma on esitetty talousarvion toteumavertailun yhteydessä, mistä löytyvät lisäksi kuntayhtymän toimialakohtaiset tuloslaskelmat.

Korkean inflaation aiheuttamasta hintojen noususta huolimatta vuodet 2023 ja 2022 ovat vertailukelpoisia keskenään.

Taulukko 8

Tuloslaskelma (1000 e)	2023	2022
Toimintatuotot	13 775	13 567
Valmistus omaan käyttöön	0	0
Toimintakulut	-12 871	-12 152
<i>Toimintakate</i>	<i>904</i>	<i>1 415</i>
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	23	14
Korkokulut	0	0
Muut rahoituskulut	-1	-14
<i>Vuosikate</i>	<i>926</i>	<i>1 415</i>
Poistot ja arvonalentumiset	-901	-1491
<i>Tilikauden tulos</i>	<i>25</i>	<i>-76</i>
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	23	23
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilinpäätössiirrot	0	0
<i>Tilikauden ylijäämä (alijäämä)</i>	<i>48</i>	<i>-53</i>
Tuloslaskelman tunnusluvut	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	107 %	112 %
Vuosikate/Poistot, %	103 %	95 %
Vuosikate, 1000 euroa/opiskelija- vuosi	0,86	1,30
Opiskelijavuosimäärä	1 077,0	1 092,0

Tilikauden tulos

Koulutuskuntayhtymä Brahen toimintatuotot kasvoivat vuonna 2023 edellisestä vuodesta 207 900 euroa ja vuosi 2023 oli kuntayhtymälle rahoituksellisesti edelleen poikkeuksellisen hyvä. Brahen vuoden 2023 talousarviossa valtionosuusrahoituksen määräksi arvioitiin 11 765 080 euroa. Valtionosuusrahoitus toteutui kuitenkin 298 621 euroa ennakoitua suurempana ja oli yhteensä 12 063 701 euroa. Tästä perusrahoituksen osuus oli 8 599 403 euroa, suoritusrahoituksen osuus 2 387 720 euroa ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 1 076 578 euroa.

Brahen vuoden 2023 talousarvio toteutui hyvin myös ulkopuolisen projektirahoituksen osalta. Investointi- ja kehittämishankkeisiin vuodelle 2023 kohdistunut rahoitus oli yhteensä 862 078 euroa. Projektirahoituksen määrä kasvoi vuoden 2022 tasosta 241 523 euroa. Vuodelle 2022 kohdistunut projektirahoituksen määrä oli yhteensä 620 555 euroa. Uusi EAKR -ohjelmakausi ”EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakausi 2021–2027” avautui vuoden 2023 kuluessa ja Brahen uudet hankkeet kohdistuvat pääosin sille. Näiden hankkeiden toteuttaminen käynnistyy varsinaisesti talousarviovuonna 2024, mikä näkyy projektirahoituksen määrän kasvuna.

Euroopassa on käynnissä yli kaksi vuotta jatkunut hyökkäyssota ja edessä on maailman talouden haastavat vuodet sekä todennäköisesti hitaan taloudellisen kasvun aikakausi koko Euroopassa. Haasteita aiheuttavat lisäksi yleisesti kohonneet palkkakustannukset, elinkustannukset, energian hinnan nousu ja epävarmuudet sen saatavuudessa sekä todennäköisesti pysyvästi kohonnut korkotaso. Nämä heijastuvat jatkossa suoraan myös valtakunnallisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimintaympäristöön. Taloudellisesti haastavasta tilanteesta huolimatta Brahen vuoden 2023 tilinpäätöksen tulos oli 48 171 euroa ylijäämäinen, vaikka tilikauden tulosta paransi aiemmilta vuosilta (2015–2022) saatu noin 335 000 euron kiinteistöverojen palautus. Brahen vuoden 2023 tulokseen vaikutti laskevasti rakennuskannasta tehdyt lisäpoistot. Brahe teki rakennuskannastaan edelleen viime vuonna ylimääräisiä poistoja suunnitelman mukaisten poistojen lisäksi noin -229 942 euron arvosta, koska osan kiinteistöjen arvo ei vastaa niiden todellista arvoa. Ylimääräiset poistot tehtiin poistamalla 2000-luvun alkupuolella kuntayhtymän Raahen ja Ruukin kiinteistöihin tehtyjen, vaikutusajaltaan lyhyiden, peruskorjausten jäännösarvot kokonaan kuntayhtymän taseesta. Toimenpiteet perustuivat kirjanpitolakiin ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston suosituksiin. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeen mukaan, kiinteistön arvoon tulee tehdä muutos, jos sen tasearvo ei vastaa todellista arvoa. Lisäpoistot kohdistuivat suurelta osin tekniikan toimialoille, palvelualoille ja lisäksi jossain määrin luoville aloille/medialle ja luonnonvara-aloille (Ruukki). Kiinteistöjen arvojen tarkastelu on lisäksi osa kuntayhtymän kiinteistösuunnittelua.

Vuosikate

Koulutuskuntayhtymä Brahen positiivinen vuosikate on kuntayhtymän kokoon nähden samaa tasoa kuin muilla ammatillisen koulutuksen järjestäjillä. Aikaisempien vuosien positiivinen tulos on kuntayhtymän vahva puskuri taloudellista tulevaisuutta ajatellen. Todennäköistä on, että kuntien ja kuntayhtymien valtionosuusrahoitusta tasataan tulevina vuosina valtion velkaantumisen hillitsemiseksi.

Toimintatuotot/toimintakulut

Toimintatuotot/toimintakuluilla kuvataan maksurahoituksen, kuten myynti- ja maksutuottojen, osuutta toimintamenoista. Koulutuskuntayhtymä Brahessa tunnusluvun arvo vuonna 2023 oli 107 % ja se laski 5 % edellisvuodesta. Laskusta huolimatta luku oli vielä hyvä.

Vuosikate/poistot (%)

Tunnusluku kuvaa vuosikatteen riittävyttä poistoihin. Jos arvo on 100 %, kuntayhtymän tulorahoitus on riittävä. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä koulutuskuntayhtymän *vuosikate/poistot* -luku on 103 %. Vuosikate riittää poistojen kattamiseen rakennusten peruskorjausten tasearvoihin tehdyistä lisäpoistoista huolimatta. Poistoista huolimatta kuntayhtymän toimintapääomaa ei ole tarvinnut käyttää ope-
tuspalvelujen tuotantovälineiden toimintakunnan ylläpitämiseksi.

Vuosikate, 1000 euroa/opiskelijavuosimäärä

Vuosikate, 1000 euroa/opiskelijavuosi -luku on ollut käytössä mittarina ammatillisen koulutuksen rahoituksessa vuodesta 2018 alkaen. Opiskelijavuosi on suorite, joka muodostuu 365 päivästä, joiden aikana opiskelija otetaan huomioon rahoituksen perusteena. *Vuosikate, 1 000 euroa/opiskelijavuosi*-luku kertoo, kuinka paljonko tulorahoitusta on käytettävissä yhtä opiskelijavuotta kohden. Koulutuskuntayhtymä Brahen opiskelijakohtainen vuosikate (2023) oli noin 860 euroa.

1.4 Toiminnan rahoitus ja sen tunnusluvut

Koulutuskuntayhtymä Brahen toiminnan rahoitus on esitetty taulukon 9 rahoituslaskelmassa ja rahoituksen riittävyttä kuvaavat tunnusluvut taulukossa 10.

Taulukko 9

RAHOITUSLASKELMA (1000 e)	2023	2022
<i>Toiminnan rahavirta</i>		
Vuosikate	927	1 415
Toiminnanrahavirta yht.	927	1 415
<i>Investointien rahavirta</i>		
Investointimenot	-654	-471
Rah.osuudet invest. menoihin	0	0
<i>Pysyvien vastaavien</i>		
hyödykkeiden luovutustulot	0	233
Investointien rahavirta yht.	-654	-238
Toiminnan ja invest. rahavirta	273	1 177
<i>Rahoituksen rahavirta</i>		
<i>Antolainojen muutokset</i>		
<i>Lainakannan muutokset</i>		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähenn	0	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
Lainakannan muutokset yht.	0	0
Oman pääoman muutokset	-11	0
<i>Muut maksuvalmiuden muutokset</i>		
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	6	0
Vaihto-omaisuuden muutos	-11	-38
Saamisten muutos	-290	417
Korottomien velkojen muutos	536	-224
Rahoituksen rahavirta	230	155

RAHAVAROJEN MUUTOS	503	1 332
Rahavarat 31.12.	7 399	6 896
Rahavarat 1.1.	6 896	5 564

Taulukko 10

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2 023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	5 713	5 899
Investointien tulorahoitus, %	142 %	595 %
Laskennallinen lainanhoitokate	928	1 416
Kassan riittävyys, pv	200	199

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta on tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Tilinpäätösvouden toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen osuutta pidemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä on viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna positiivinen.

Toiminnan ja investointien rahavirtojen kertymä 31.12.2023 on viideltä edeltävältä vuodelta yhteensä noin 5,7 miljoonaa euroa. Tunnusluku aleni edelleen edelliseltä vuodelta noin 1 miljoona euroa. Vuoden 20 tilinpäätöksen rahavirtojen kertymä oli noin 6,7 miljoona euroa.

Investointien tulorahoitus

=100 * vuosikate/investointien omahankintameno.

Investointien tulorahoituksen tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, joka on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla ja rahavarojen määrää vähentämällä. Koulutus kuntayhtymä Brahen tulorahoitus oli hyvä ja riitti hyvin (142 %) investointien kattamiseen. Kuntayhtymän käyttöomaisuuteen kohdentuvat investoinnit kasvoivat vuonna 2023 edellisen vuoden tasosta noin 183 000 euroa.

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kertoo lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korollinen pitkäaikainen ja lyhytaikainen laina.

Koulutuskuntayhtymä Brahen lainanhoitokate oli vuonna 2023 edelleen erinomainen.

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12./kassasta maksut tilikaudella (*maksuvalmiuden tunnusluku*)

”Kassan riittävyys” -tunnusluku ilmaisee, kuinka monta päivää kassasta maksut voidaan hoitaa kassavaroilla. Koulutuskuntayhtymä Brahen maksuvalmius nousi vuonna 2023 edellisvuoden 199 päivästä 200 päivään. Luku 200 päivää kertoo kuntayhtymän maksuvalmiuden olevan erinomainen.

1.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase kertoo kuntayhtymän varallisuuden, velat ja oman pääoman tilikauden viimeisenä päivänä 31.12.2023. Tuloslaskelma listaa tuotot ja kulut tietyltä aikaväliltä, taseessa puolestaan kuntayhtymän raha- ja hyödykevirit on ”jähmetetty” tiettyyn yksittäiseen päivään. Taseessa on kaksi puolta, joista toinen (”vastaavaa” – puoli) listaa kuntayhtymän varallisuuden ja toinen (”vastattavaa” – puoli) sen, millä varallisuus on rahoitettu. Kuntayhtymän päättyneen tilikauden 2023 ja tilikauden 2022 taseet on esitetty taulukossa 11.

Taulukko 11

T A S E (1 000 e)	2023	2022
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet	2	3
2. Muut pitkävaikutteiset meno	124	0
Aineettomat hyödykkeet yht.	126	3
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	191	191
2. Rakennukset	4 831	5 327
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	209	189
4. Koneet ja kalusto	1 206	1 032
5. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	0	69
Aineelliset hyödykkeet yht	6 436	6 807
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	15	15
Sijoitukset yhteensä	15	15
	0	0
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	6 577	6 825
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
2. Lahj.rahastojen erityiskatt	26	27
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT	26	27
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
2. Keskeneräiset tuotteet	282	272
Vaihto-omaisuus yhteensä	282	272
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	126	84
2. Lainasaamiset	0	0
3. Muut saamiset	494	246
Lyhytaikaiset saamiset yht.	620	330
Saamiset yhteensä	620	330

III Rahoitusarvopaperit		
4. Muut arvopaperit	724	722
Rahoitusarvopaperit yht.	724	722
	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	0	0
Rahat ja pankkisaamiset yht.	7 413	6 912
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	9 039	8 235
VASTAAVAA YHTEENSÄ	15 642	15 087

Taulukko 11

T A S E (1 000 e)	2023	2022
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	4 927	4 927
II Arvonkorotusrahasto	659	659
III Muut omat rahastot	589	589
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	6 733	6 797
V Tilikauden yli/alijäämä	48	-53
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	12 956	12 919
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	141	164
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	141	164
PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	47	42
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.	47	42
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
I Pitkäaikainen	0	0
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	0	0
Pitkäaikainen vieras po. yht.	0	0
II Lyhytaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	0	0
6. Ostovelat	588	575
7. Muut velat	139	11
8. Siirtovelat	1 771	1 376
Lyhytaikainen vieras po. yht.	2 498	1 962
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 498	1 962
VASTATTAVAA	15 642	15 087

Taseen tunnusluvut, jotka ilmaisevat vakavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaantuneisuutta, ovat kehittyneet tilinpäätösvuonna 2023 taulukon 12 mukaisesti.

Taulukko 12

TASEEN TUNNUSLUVUT	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	84 %	87 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	18 %	14 %
Kertynyt ylijäämä (alijäämä) (1 000e)	6 733	6 797
Lainat ja vuokravastuut 31.12 (1 000 e)	98	90
Lainakanta 31.12. (1 000e)	0	0

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset} / (\text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot}))$$

Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. Koulutuskuntayhtymä Brahen omavaraisuusaste 84 % aleni (-3 %) hieman edellisen vuoden tasosta. Kuntayhtymän omavaraisuusaste on kuitenkin vahvistunut useana peräkkäisenä vuonna.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista ja valtionosuuksista. Suhteellisen velkaantuneisuusasteen tunnuslukua voidaan pitää hyvänä, kun luku on alle 40 %. Koulutuskuntayhtymä Brahen suhteellinen velkaantuneisuus kohosi 4 % edellisen vuoden tasosta.

Kertynyt yli-/alijäämä

$$= \text{edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{tilikauden yli-/alijäämä}$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä yli- tai alijäämää. Ylijäämä on tulevien vuosien liikumavaraa ja alijäämä on katettava tulevina vuosina. Koulutuskuntayhtymä Brahen kertynyt ylijäämä laski hieman edellisvuoden 2022 tasosta, koska edellinen tilinpäätös vuosi oli lisäpoistojen vuoksi noin -53 000 euroa alijäämäinen.

Lainakanta 31.12.

$$= \text{vieras pääoma} - (\text{saadut ennakot} + \text{ostovelat} + \text{siirtovelat} + \text{muut velat})$$

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Koulutuskuntayhtymä Brahellä ei ole tällä hetkellä lainoja rahoituslaitoksilta.

1.6 Kokonaistulot ja –menot

Taulukon 13 kokonaistulot ja -menot -laskelma kuvaa kuntayhtymän rahan lähteet ja käytön. Siihen on koottu yhteen kaikki tulot ja menot tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta. Kokonaistulojen ja -menojen erotus 261 881 euroa on sama kuin rahavarojen ja muiden maksuvalmiuden muutosten erotus.

Taulukko 13

Kuntayhtymän kokonaistulot ja -menot 2023

TULOT		MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	13 775 495	Toimintakulut	12 871 565
		-valmistus omaan käyttöön	
Korkotuotot	12 301	Korkokulut	0
Muut rahoitustuotot	11 756	Muut rahoituskulut	921
Satunnaiset tuotot	0	Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korjauserät		Tulorahoituksen korjauserät	
- pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		Pakollisten varausten muutos	
		- pakollisten varausten lis(+)/väh(-)	
		- pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustappiot	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	Investointimenot	653 839
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainasaamisten vähennykset		Antolainasaamisten lisäykset	
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		Pitkäaikaisten lainojen vähennys	
Lyhytaikainen lainojen lisäys		Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähennykset	11 345
Kokonaistulot yhteensä	13 799 552	Kokonaismenot yhteensä	13 537 670
Täsmäytys:			
Kokonaistulot - kokonaismenot	261 881		
Muut maksuvalmiuden muutokset - rahavarojen muutos	-261 881		

Kokonaistulot ja -menot täsmäävät rahavarojen muutoksen kanssa.

Kokonaistulot ja – menot – laskelma on täsmäytettävissä rahoituslaskelmaan siten, että kokonaistulojen ja – menojen erotus on yhtä suuri kuin rahoituslaskelman muut maksuvalmiuden muutokset ja rahavarojen muutos – erien itseisarvojen summa silloin, kun mainitut erät rahoituslaskelmassa ovat erimerkkiset ja itseisarvojen erotus, kun ne ovat rahoituslaskelmassa saman merkkiset.

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapaino

Koulutus kuntayhtymä Brahen tulos vuodelta 2023 on 25 633,59 euroa ylijäämäinen. Poistoeron purkamisen jälkeen Koulutus kuntayhtymä Brahen tilikauden ylijäämä on 48 170,60 euroa. Ylijäämä kirjataan yli-/alijäämätilille.

2 Talousarvion toteutuminen

Kuntayhtymien toiminnassa ja taloudenhoidossa noudatetaan talousarviota (kuntaL 65. ja 86 §). Tilinpäätöksen toteutumisvertailussa on seurattava toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumista. Toteutumisvertailuun otetaan kuntayhtymissä alkuperäinen talousarvio sekä määrärahoihin myönnetty ylitysoikeudet.

2.1 Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2023

Koulutuskuntayhtymän koulutustoiminnot jakautuvat neljään toimialaan: tekniikka, palvelut, luovat alat ja luonnonvara-alat. Toiminnalliset tavoitteet on jaettu pedagogisiin, laadullisiin ja toiminnallisiin tavoitteisiin. Koulutuskuntayhtymä Brahessa on nelivuotinen kehittämisohjelma, jonka toiminnalliset tavoitteet jakaantuvat viiden pääteeman alle: 1. Asiakaslähtöinen Brahe 2. Pedagoginen Brahe 3. Laadukas Brahe 4. Osaava Brahe 5. Taloudellinen Brahe. Jokaisen pääteeman alle on määritetty kuntayhtymätasoisesti 3–5 toiminnallista tavoitetta, jotka kuntayhtymän hallitus on hyväksynyt ja joiden suunnittelu ja toimeenpano on tehty vuoden 2023 aikana.

Koulutuskuntayhtymän kaikki toimialat tarjoavat opiskelijoille hyvät ja monipuoliset opiskelumahdollisuudet. Kehitämme jatkuvasti opetuksemme ja toimintamme laatua läheisessä yhteistyössä asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Koulutuskuntayhtymän järjestämislupaa täydennetään tarvittaessa uusilla tutkinnoilla työelämän osaajatarpeiden pohjalta. Koulutuksen laatua parannetaan palautekyselyiden, opettajien täydennyskoulutuksen, työelämäjaksojen, itse- ja vertaisarvioinnista saadun palautteen avulla. Henkilökunnan koulutukseen varattiin 1 – 5 päivää per henkilö työtehtävästä ja siihen kohdistuvista muutoksista ja kehittämistarpeista riippuen. Henkilökohtainen koulutustarve ja -suunnitelma sovittiin onnistumiskeskusteluiden sekä siinä tehtävän henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman yhteydessä. Henkilökunnan koulutukset olivat kuntayhtymän yhteisiä koulutus- ja kehityspäiviä, substanssi- tai pedagogiseen osaamiseen ja pätevyysiin tai työhön ja työtehtäviin liittyviin muutoksiin, ohjelmistoihin tai järjestelmiin liittyviä. Kuntayhtymä tuki henkilöstön omaehtoista kouluttautumista 2 pv / vuosi / henkilö.

Muu ammatillinen koulutus järjestetään tarvittaessa Raahen Osaamiskeskus Oy:n kautta.

TOIMINTASUUNNITELMAN TAVOITTEET VUODELLE 2023	TOIMINTASUUNNITELMAN TOTEUMA VUONNA 2023
<p>Asiakaslähtöinen Brahe</p> <p>Asiakasta palveleva Brahe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opintojen suorittaminen läpi vuoden / jatkuvat oppimisympäristöt - HOKS - yksilölliset opintopolut ja jatkuva opinto- ja uraohjaus. - Asiakaspalautteet: opiskelijat 4,3 ja työelämäkumppanit 4,3 (asteikko 1 – 5) <p>Työelämäyhteistyössä toimiva Brahe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Työelämäfoorumeiden toiminnan vaikiinnuttaminen ja kehittäminen - Oppisopimuksen hyödyntäminen osaamisen hankkimisessa 	<ul style="list-style-type: none"> - Opiskelijat pystyvät suorittamaan opintoja läpi vuoden eri oppimisympäristöissä. - HOKS:t mahdollistavat yksilölliset opintopolut ja jatkuvan ura- ja opinto-ohjauksen - ARVO-asiakaspalaute: - Opiskelijapalaute: <ul style="list-style-type: none"> • Tekniikka 4,4 • Palvelut 4,4 • Luovat 4,4 • Luonnonvara 4,4 Työpaikkaohjaajakysely: <ul style="list-style-type: none"> • Tekniikka 3,99 • Palvelu 4,20 • Luovat 4,37 • Luonnonvara 4,04 Työpaikkakysely: <ul style="list-style-type: none"> • Tekniikka 4,35 • Palvelu 4,41 • Luovat 4,17 • Luonnonvara 4,24 - Työelämäfoorumit toimivat kaikilla toimialoilla ja toiminta on jatkuvaa ja sitä kehitetään edelleen yhdessä yrityskumppaneiden kanssa. Tavoitteena kehittää työelämäfoorumeiden ennakoivaa ja audittoivaa roolia. - Oppisopimusten määrä on kasvanut tasaisesti, lyhyiden oppisopimusten merkitys on kasvanut työpaikoilla oppimisessa ja ammattilaiseksi kasvamisessa. Haasteellinen taloustilanne on vaikutta-

<p>Moniosaava Brahe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiskelijoiden työllistymisen tukeminen 	<p>nut jonkin verran laskevasti oppisopimusten määriin, erityisesti rakentamisen aloilla. Oppisopimusten määrä laski vuodessa -40 % ja samaan aikaan koulutussopimusten määrä nousi 25%.</p> <ul style="list-style-type: none"> - BraheLuotsi-toiminta käynnistettiin toimintavuoden aikana ja opiskelijoille annettiin tehostettua ura- ja opinto-ohjausta. Tavoitteena opiskelijoiden työllistymis- ja jatko-opintoedellytysten kehittäminen. Lisäksi kuntayhtymä on ollut mukana järjestämässä opiskelijoiden ja yritysten rekrymessuja, joissa on toiminut esimerkiksi cv-klinikka. Myös yritysvierailuiden määrää on lisätty yhtenä osaajasaatavuuden ratkaisuna. Monikampus-toimintamallin avulla on kehitetty väyläopintoja usean eri korkeakoulukumppanin kanssa.
<p>Tulevaisuuden osaamistarpeet ennakoiva Brahe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ennakointityö on aktiivista ja yrityslähtöistä 	<ul style="list-style-type: none"> - Ennakointityö on jatkuvaa ja sitä tehdään yhteistyössä alueen yritysten kanssa. Samalla tiedostetaan, että maailman muuttuessa yhä nopeampisykliseksi, pitkälle ulottuva osaajatarpeiden ennakointi muuttuu yrityksissä yhä haastavammaksi ja haastaa sitä kautta myös koulutuksen ennakointia.
<p>Kansainvälinen ja kulttuuritietoinen Brahe / Kv-toiminta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opiskelijoiden ja opetushenkilöstön kv-vaihdot joka alalta. Tasa-arvoisuuden lisääminen. - Vastavuoroisuus kumppaniorganisaatioiden kesken. Toimijaverkoston vahvistaminen, uusien yhteistyökumppanien kartoittaminen. - Virtuaaliliikkuvuuden ja -teknologian suomien mahdollisuuksien hyödyntäminen. - ”Kansainvälisissä työtehtävissä toimiminen” valinnaisen tutkinnon osan käyttöönotto ammatillisiin opintoihin. 	<ul style="list-style-type: none"> - Brahen kv-liikkuvuustoiminta vilkastui huomattavasti edelliseen vuoteen verrattuna. Opiskelijoiden liikkuvuusjaksoja toteutui 53 ja henkilöstöliikkuvuuksia 32. - Brahessa vieraili kalenterivuoden aikana 89 henkilöä 11 eri maasta. - Kansainvälisen verkoston kanssa on jatkettu hyvää yhteistyötä ja Kv-hanketoiminta on ollut vilkasta. Osana kv-toimintaa on hyödynnetty esimerkiksi hybriditapaamisten mahdollisuutta. Uusia kumppaneita saatiin 9 eri maasta: Liettua, Latvia, Ranska, Hollanti, Irlanti, Turkki, Islanti, Romania ja Italia. - ”Kansainvälisissä työtehtävissä toimiminen” tutkinnon osaa on hyödynnetty osana kaikkien toimialojen opintoja.

<p>Pedagoginen ja Osaava Brahe</p> <p>Asiakkaan osaamista vahvistavien pedagogisten toimintamallien käyttöä ja kehittämistä tukeva Brahe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lähiopetus ja työsaliopetus - Etä- ja verkkopedagogiikan sekä digitaalisten työkalujen kehittäminen. - Tukea tarvitsevien opiskelijoiden palveluiden kehittäminen - Yhteisten tutkinnon osien opetuksen monimuotoisuuden kehittäminen - Jatkuvan hakeutumisen kehittäminen 	<ul style="list-style-type: none"> - Koulutuskeskus Brahessa on panostettu opetus- ja ohjaushenkilöstön määrään opiskelijalähtöisen lähiopetuksen ja työsaliopetuksen varmistamiseksi. - Koulutuskeskus Brahessa on kehitetty lähiopetuksen rinnalla verkko-oppimismahdollisuuksia Itslearning-oppimisympäristössä ja hyödynnetään myös eri alojen valtakunnallisia verkko-oppimisympäristöjä mm. auto- ja logistiikkaaloilla. Myös työpaikkaohjauksen opintokokonaisuuksia kehitettiin yhdessä muiden koulutuksen järjestäjien kanssa. Kuntayhtymä on ollut mukana virtuaalipedagogiikan kehittämishankkeissa ja lisätyn todellisuuden työkaluja on hyödynnetty osana opetusta. - Koulutuskuntayhtymän Opinpaja-toimintaa on kehitetty sekä valmisteltu ammatillisten opinpajojen käyttöönottoa. Lisäksi on käynnistetty vaativan erityisen tuen opiskelijoiden opintomahdollisuuksien kehittäminen yhteistyössä Luovin kanssa. - Kuntayhtymässä kehitettiin edelleen yto-intensiivijaksoja toisen vuoden opiskelijoiden yto-opintojen etenemisen sujuvoittamiseksi. Samaten on kehitetty opiskelijoiden mahdollisuuksia saada tukea korkeakouluväyläopintojen suorittamiseen osana ammatillisia opintoja. - Jatkuvan hakeutumisen toimintamalleja sujuvoitettiin etä- ja hybridiopetuksessa. Kehitettiin jatkuvan haun kautta tulevien opiskelijoiden perehdyttämistä / opintojen aloitusta mm. BraheStart.
--	--

Motivoituneita moniosaajia työelämään ja jatko-opintoihin ja yrittäjäksi valmentava Brahe

- Monikampus-alustamallin edelleen kehittäminen: jatko-opintopolut ja korkeakouluyhteistyön tiivistäminen kaikilla aloilla sekä TKI-yhteistyön tiivistäminen

Osaamista jakava ja koulutusalojen yhteistyöhön uskova Brahe

- Ammatillisten aineiden toimialakohtainen kehittäminen, osasto- ja toimialarajat ylittävän yhteistyön kehittäminen, vertaisauditoinnit
- Valtakunnalliset ja alueelliset verkostohankkeet

Hyvinvoivien ihmisten viihtyisä Brahe. Henkilökunnan osaamisen kehittämisen mahdollistava Brahe

- Monikampus-alustamallin kehittämistä jatkettiin ja jatko-opintopolkujen suunnittelu korkeakoulukumppaneiden kanssa jatkui tiiviinä. Toimintavuoden aikana toteutettiin korkeakouluinfoja sekä pidettiin korkeakoulupäivät. Samaten vahvistettiin alueen korkeakoulutarjontaa sekä TKI-yhteistyötä. Seutukunnassa laadittiin korkeakoulustrategia.
- Kuntayhtymä on mukana laajassa yrittäjyyskasvatuksen verkostohankkeessa, jonka tavoitteena on kehittää yritys-kasvatusta ja opiskelijoiden yrittäjyystaitoja sekä tukea opiskelijoiden yrittäjyyspolkua. Kuntayhtymä NY-toiminta on vilkasta.
- Brahen hanketoiminta on vilkasta ja kuntayhtymä tekee TKI-yhteistyötä usean eri korkeakoulukumppanin kanssa.
- Kuntayhtymässä toteutettiin luku-vuonna 2022 - 2023 kaikkien toimialojen yhteinen opettajien ja ohjaajien erityisen tuen koulutus, jossa kehitettiin yhteisiä kuntayhtymätasoisia ja toimialojen ja/tai koulutusalojen välisiä yhteistyön malleja. Opettajien ”kurkkaa kaverin osastolle” -vertaisvierailuiden toteutukset on tarkoitus aloittaa luku-vuonna 2024–2025.
- Koulutuskeskus Brahella oli vuonna 2023 merkittävä rooli valtakunnallisissa seutukaupunkiverkoston hankkeissa päätoteuttajan roolissa. Myös muuta valtakunnallista hankeyhteistyötä tehtiin mm. pedagogiikkaan liittyvissä hankkeissa.
- Kuntayhtymän painopisteenä on ollut sujuva arkityö ja hyvinvointi. Hyvinvointitiimi on omalta osaltaan kehittänyt henkilöstön ja opiskelijoiden hyvinvointia yhteistyössä kaikkien toimijoiden kanssa. Hyvinvointi on kaikkien meidän yhteinen asia. Henkilökunnan

<p>Rohkeasti oppimisympäristöjä uudistava Brahe</p>	<p>osaamiseen on panostettu myös vuonna 2023 erilaisten pidempikestoisten ja lyhytkoulutusten avulla. Kuntayhtymä tukee myös henkilöstön omaehtoista kouluttautumista.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuntayhtymä uudistaa oppimisympäristöjään koulutusalojen kehityksen ja työelämän osaajatarpeita vastaaviksi. Fyysisten oppimisympäristöjen lisäksi kehitetään digi- ja verkkokoulutuksia.
<p>Laadukas Brahe</p> <p>Yhtenäisten toimintatapojen Brahe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuntayhtymän laadunhallintajärjestelmän ja laatutyökalujen käyttöönotto ja edelleen kehittäminen - Tiedolla johtamisen mittariston käyttöönotto ja edelleen kehittäminen - Valittujen kehittämistyökalujen jatkuva käyttö kuntayhtymässä ja osastoilla: onnistumiskeskustelukäytäntö, tulokortit, jatkuva parantaminen, 5S - Markkinointi- ja viestintä uudistuksen käyttöönotto <p>Vastuullinen ja välittävä Brahe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kuntayhtymässä kehitetään osallistavaa toimintakulttuuria. 	<ul style="list-style-type: none"> - Kuntayhtymässä on käytössä laadunhallintajärjestelmä. Turvallisuusjohtamisen ToyMe-työkalun käyttöä ja muun muassa aloitetoimintaa kehitettiin ja kannustettiin vuoden 2023 aikana. - Tiedolla johtamisen työkalua kehitettiin yhdessä toimittajan ja muiden koulutuksen järjestäjien kanssa ja tavoitteena on saada mittaristo käyttöön vuoden 2024 aikana. - Kehittämistyökalujen käyttöönottoa on jatkettu ja mm. onnistumiskeskusteluita on päivitetty vuoden 2023 aikana Voimakehä-kehityssuunnitelmalla. Jatkuva parantaminen ja kokeilukulttuuri ovat kuntayhtymän jatkuvana toimintamallina. Tulokorttikeskustelut käydään tiedolla johtamisen mittariston käyttöönoton yhteydessä. - Kuntayhtymän visuaalinen ilme on uudistettu ja uusi grafiikka / ilme on otettu käyttöön, joka tukee kaikkea viestintää ja markkinointia. - Kuntayhtymässä osallistetaan opiskelijoita ja henkilökuntaa yhteiseen kehittämistyöhön. Kuntayhtymässä kehitetään jatkuvasti palautejärjestelmiä, aloitetoimintaa sekä turvallisuuskulttuuria ToyMe-työkalun avulla.

- Kuntayhtymässä kehitetään kestävän kehityksen mukaista toimintatapaa.

Verkostoituva Brahe

- Verkostomaisen toimintamallin kehittäminen yhdessä yritysten ja elinkeinoelämän sekä koulutustoimijoiden kanssa (+ hanketyö).

- Kuntayhtymässä on käynnissä erilaisia hankkeita kestävän kehityksen parantamiseksi. Vihreän siirtymän koulutusmahdollisuuksia kehitetään yhteistyössä muiden koulutuksen järjestäjien ja yritysten kanssa.

- Koulutuskeskus Brahessa on tehty vuonna 2023 verkostoyhteistyötä perusopetuksen, muiden toisen asteen koulutuksen järjestäjien sekä korkeakoulutuksen toimijoiden kanssa. Brahe oli vuonna 2023 mukana seutukunnan toisen asteen strategiatyössä sekä seutukunnan korkeakoulustrategian valmistelutyössä. Monikampus-malli vahvistaa yhteistyötä korkeakoulujen kanssa.

- Seutukunnan toisen asteen koulutuksen järjestäjät sopivat yhteistyössä oppivelvollisuuden laajenemiseen liittyvien toimintamallien käyttöönotosta (mm. Tuva) ja tekivät yhteishaun yhteydessä markkinointi- ja viestintäyhteistyötä.

- Hankeyhteistyö oli monipuolista niin yritysten, elinkeinoelämän kuin muiden koulutuksen järjestäjien kanssa. Vuonna 2023 Brahe oli mukana useissa alueellisissa ja valtakunnallisissa hankkeissa. Valtakunnallisessa seutukaupunkihankkeessa Brahe on päätoteuttaja ja koordinaattori.

Taloudellinen Brahe

Taloudellisesti tasapainoinen ja ennakoiva Brahe

- Taloudellinen toiminta talousarvion pohjalta
- Täyttömäärä vähintään vuoden 2023 suoritepäätöksen mukainen
- Henkilöstön määrä suhteutetaan opiskelijamäärään
- Keskeyttämisten vähentäminen
- Opiskelijoiden työllistymis- ja jatko-opintomahdollisuuksien kehittäminen

Monikampus 2.0 – jatkuvan oppimisen osamis- ja innovaatioekosysteemin Brahe

- Tilojen käytön tehostamisen selvitykset ja päätökset

- Toimintaa on toteutettu talousarvion mukaisesti.
- Täyttömäärä oli vuoden 2023 suoritepäätöksen mukainen. Opiskelijavuosisikertymä laski hieman vuodesta 2022. Opiskelijakohtaiset kustannukset olivat jokaisella toimialalla valtakunnallisesti keskiarvossa. Vuonna 2023 vuosikate oli 0,86 (1000 euroa/opiskelijavuosi).
- Henkilöstön määrä suhteutettiin opiskelijamäärään kaikilla toimialoilla. Kuntayhtymässä on lisätty opetus- ja ohjaushenkilöstön määrää viimeisten vuosien aikana.
- Keskeyttämisprosentti laski kaikilla toimialoilla.
 - o Tekniikka 4 %
 - o Palvelut 12 %
 - o Luovat 4 %
 - o Luonnonvara 6 %
- Opiskelijoiden työllistymis- ja jatko-opintomahdollisuuksia kehitettiin mm. erilaisten polkuvaihtoehtojen avulla, mutta talousarvion mukaisista tavoitteista jäätettiin kaikilla toimialoilla. Kuntayhtymässä täytyy edelleen jatkaa työtä opiskelijoiden työllistymis- ja jatko-opintolukemien kehittämiseksi.
- Kuntayhtymässä on käynnissä tilaselvitystyö. Päätöksenteon pohjalle odotetaan tulevia toiminnallisia ja rahoitusuudistuksia.

Kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet / mittarit toteutuivat pääosin tavoitteiden mukaisesti. Suoritepäättökseen mukainen opiskelijavuosisikertymä täyttyi koko kuntayhtymän tasolla vuonna 2023, mutta toimialoittaista vaihtelua esiintyi vuoteen 2022 verrattuna. Kuntayhtymän keskeyttämisprosentti laski vuoden 2023 aikana, poikkeuksena palveluiden toimiala, johon korona-ajan poikkeusolot ovat vaikuttaneet huomattavasti. Kuntayhtymässä on panostettu viime vuosina huomattavasti tuki- ja ohjauspalveluihin sekä kehitetty uusia toimintamalleja keskeytysten ehkäisemiseksi. Korona-ajan vaikutukset opiskelijoiden opintojen etenemiseen, opiskelukykyyn ja terveyteen vaikuttavat osaltaan keskeytysten määrään. Jatkamme toimenpiteitä keskeytysten ehkäisemiseksi myös tulevina vuosina.

Opiskelijoiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin sijoittuminen pysyi pääosin edellisen vuoden tasolla, mutta alakohtaista vaihtelua esiintyi. Vertailuvuosi 2021 oli kuntayhtymästä valmistuneiden opiskelijoiden työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen näkökulmasta erityisen haastava. Työllistymis- ja jatko-opintolukemia täytyy pystyä parantamaan kaikilla toimialoilla. Tekniikan alan työllistymis- ja jatko-opintolukema parani edellisvuodesta ja oli kutakuinkin tavoitteen mukainen. Palvelualojen ja luonnonvara-alojen työllistymis- ja jatko-opintolukema laskivat ja yhtenä merkittävänä tekijänä on korona, sillä tilastot pohjautuvat vuoden 2021 tilanteeseen. Luovien alojen lukemat pysyivät edellisvuosien tasolla. Toimialan työllistymis- ja jatko-opintosijoittuminen vaatii edelleen vahvaa kehittämistyötä tilanteen parantamiseksi. Toimenpiteitä työllistymis- ja jatko-opintopolkuihin on tehty toimintavuoden aikana runsaasti ja näiden ennakoidaan vaikuttavan tulevien vuosien sijoittumislukemissa myönteisesti. Kuntayhtymän ARVO-opiskelijapalautteet ja ARVO-työelämäpalautteet olivat pääosin tavoitteiden mukaisia ja valtakunnallista keskiarvon tasolla. Opiskelijapalautteiden osalta päästiin kaikilla toimialoilla tavoitteeseen, mutta työpaikkapalautteiden osalta jäätiin hieman tavoitteista. Työtä on tältä osin edelleen jatkettava toiminnan kehittämiseksi. Kansainväliset liikkuvuudet palasivat koronaa edeltävien vuosien tasolle. Toimialoista tekniikan, luovien ja luonnonvara-aloilla kv-toiminta oli vilkkainta ja sitä tehtiin useiden eri kumppaneiden kanssa.

Henkilötyövuodet suhteutettiin kulloiseenkin opiskelijamäärään tavoitteen mukaisesti ja henkilökunnan koulutukseen panostettiin kuntayhtymän strategian mukaisesti ja opetus- ja ohjaushenkilöstölle järjestettiin vuosina 2022 - 2023 laaja VETO – Vauhtia erityiseen tukeen osallistamalla koulutuksen yhteistyössä opettajakorkeakoulun kanssa. Päätoimisten opettajien muodollinen pätevyys koko kuntayhtymässä oli n. 83% ja se laski nousi edellisvuodesta. Pätevän opetushenkilöstön saatavuus on haastavaa joillakin aloilla ja vastaava trendi on nähtävissä muualla Suomessa. Näemme tärkeänä, että opettajien koulutukseen tarjotaan valtakunnallisesti riittävästi resursseja myös tulevaisuudessa.

Mittari	Tekniikan alat (tot./tav.)	Palvelualat (tot./tav.)	Luovat alat (tot./tav.)	Luonnonvara-alat (tot./tav.)
Opiskelijavuosisikertymä	443 / 500	167 / 195	220 + 33 / 185 + 30	207 / 205
Keskeyttämisprosentti (enintään)	4 / 8	12 / 8	4 / 8	6 / 10
Kaksoistutkinnossa opiskelevat (hlö)	8 / 7	3 / 3	8 / 10	4 / 5
Opiskelijoiden työllistyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen % *ei sisällä varusmies/siviilipalvelus, muut tai maastamuuttaneet + työttömyys%	73* / 75 + 19	63* / 75 + 14	63* / 75 + 30	59* / 80 + 21
ARVO-opiskelijapalaute (keskiarvo)	4,4 / 4,3	4,4 / 4,3	4,4 / 4,3	4,4 / 4,3
ARVO-työelämäpalaute (keskiarvo) / työpaikkakysely- & työpaikkaohjaajakysely	4,35 & 3,99 / 4,3	4,41 & 4,2 / 4,3	4,17 & 4,37 / 4,3	4,24 & 4,04 / 4,3
Opiskelijaliikkuvuus (hlö), huom. koronan vuoksi puolitettu tavoite	18 / 25	5 / 10	11 / 15	19 / 5
Asiantuntijaliikkuvuus (hlö), huom. koronan vuoksi puolitettu tavoite	16 / 10 (sis. tekniikka, hallinto ja ytot)	3 / 5	8 / 5	5 / 2-3
Henkilötyövuodet / opiskelijamäärä	0,1** / 0,14	0,13** / 0,14	0,07** / 0,12	0,2** / 0,2
Päätoimisten opettajien muodollinen pätevyys (%), kuntayhtymä yhteensä n. 83%	86 / 90	83 / 90	94 + 100 / 90	58 / 90
Henkilökunnan koulutus (pv/hlö)	1 - 5 / 1 -5	1 - 5 / 1 -5	1 - 5 / 1 -5	1 - 5 / 1 -5

** Henkilöstössä ei ole mukana yhteisten aineiden osien opettajia (29 henkilöä).

Opiskelijavuosi-arvio jakautui vuonna 2023 toimialoittain ja tutkintotyypeittäin seuraavasti (toteuma ja suluissa tavoite):

	Opiskelijavuodet	PT	AT/EAT
Tekniikan alat	473 (500)	432 (460)	41 (40)
Palvelualat	172 (195)	123 (170)	49 (25)
Luovat alat	189 (185)	189 (185)	
Luonnonvara-alat	210 (205)	145 (175)	56 (30)
TUVA-koulutus	33 (30)		
Yhteensä	1077 (1 115)	898 (990)	146 (95)

2.2 Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2023

- 1) Käyttötalousmenot sopeutetaan valtionosuusrahoituksen ja kuntayhtymän omien tulojen tasolle. Valtionosuuteen oikeuttamattomaan hanke- ja kehittämistoimintaan sekä palvelutoimintaan voidaan hakea rahoitustukea elinkeinoelämältä ja jäsenkunnilta.

Tavoite toteutui eikä jäsenkunnilta ole pyydetty rahoitusta kuntayhtymän hanke- ja kehittämistoiminnan tai palvelutoiminnan menojen kattamiseksi.

- 2) Kuntayhtymällä täyttöaste vähintään 110 prosenttia suoritepäätöksen mukaisesta tavoitteellisesta opiskelijavuosimäärästä vuonna 2023 (1 059 otv).

Opiskelijavuosia kertyi 31.12.2023 mennessä yhteensä 1 077 otv. Järjestämisluvan mukainen opiskelijavuosimäärä ylittyi. Täyttöaste oli 101,7 prosenttia tavoitteellisesta opiskelijavuosimäärästä ja luku jäi hieman alle tavoitetason.

- 3) Toimialojen henkilöstö suhteutetaan vallitseviin olosuhteisiin ja oppilasmääriin.

Kuntayhtymän henkilöstömäärää sopeutettiin vastaamaan opiskelijamääriä ja valtionosuusrahoitusta. Koulutuskuntayhtymän henkilöstömäärä oli vuonna 2023 164 henkilö, joista vakinaisia oli 85 ja määräaikaisia 58. Lisäksi kuntayhtymässä työskenteli 21 sivutoimista tuntiopettajaa.

- 4) Vuosikate on vähintään poistojen suuruinen. Kuntayhtymän tulorahoitus kattaa toimintamenot.

Tavoite ylittyi merkittävästi. Vuosikate oli 103 % poistojen määrästä. Luku kohosi 8 % edellisestä vuodesta. Vuosikatetta laski kuntayhtymän kiinteistökantaan edelleen vuonna 2023 tehdyt tuntuvat lisäpoistot -230 097,15 euroa.

- 5) Toimialojen kiinteistöjen kunto turvataan riittävillä vuosi- ja peruskorjauksilla. Kiinteistöjen korjaustyöt pyritään tekemään kuntayhtymän omana työnä. Talous- ja toimintasuunnitelmassa on kartoitus vuosien 2023–2024 keskeisistä investoinneista, kuten uudisrakennuksista, peruskorjauksista ja täydennyskalustoista.

Kuntayhtymän omistamien kiinteistöjen kunto on edelleen suhteellisen hyvä, mutta vaatii joidenkin tilojen osalta hallittua uusimista. Akuutein tarve tilojen peruskorjauksille ja hallitulle uusimiselle on luonnonvara-aloilla Ruukissa. Tilojen peruskorjausta ja hallittua uusimista toteutettiin luonnonvara-aloilla hallitusti vuonna 2023.

Brahen Raahen Tervahovinkadun kampuksen tiloihin liittyvä tilaselvitys on vaiheessa. Selvitystyön tavoitteena on aikaansaada tutkittu ja läpinäkyvä esitys Tervahovinkadun kampuksen nykyisissä tiloissa järjestettävän opetuksen tulevaisuuden tilatarpeista eri ammatillisen koulutuksen aloilla. Kiinteistön vaiheittainen peruskorjaus ja perusparannuskorjaus voi edelleen olla yksi järkevä vaihtoehto uuden kampuksen sijaan. Brahen tilaratkaisujen toteutusaikatauluun vaikuttaa osaltaan, Suomen talouden heikko tilanne, hallituksen hallitukselle ammatilliselle koulutukselle osoittama rahoitus, yleinen korkotaso, mutta myös Raahen kaupungin kouluverkkoa koskeva päätöksenteko.

- 6) Tulosalueilla/toimialoilla kehitetään maksullista palvelutoimintaa tulorahoituksen vahvistamiseksi.

Maksullista palvelutoimintaa kehitettiin toimialoilla. Loppuvuodesta 2023 Brahen talotekniikan opiskelijoiden onnistuneesti oppilastyönä työstämät omakotitalot (2 kpl) asetettiin myyntiin. Maa-ilmantalous kohtaat haasteet vaikuttivat edelleen vuonna 2023 negatiivisesti Brahen maksullisen palvelutoiminnan tulotavoitteisiin.

Vuoden 2023 talousarviossa on esitetty kuntayhtymän taloudelliset tavoitteet. Niiden toteutumisista kuvataan taulukossa 14:

Taulukko 14

Taloustavoitteet 2023	Mittari	Tavoite	Toteuma
Tulo- ja menorakenne:			
Tulorahoituksen riittävyys kt-menoihin	Vuosikate, milj. e	> 0,8 milj. €	0,9 milj. €
Lainamäärä	Lainanhoitokate (laskennallinen)	> 2	928
Investoinnit	Investointien tulorahoitus, %	75	142 %
	Vuosikate, % poistoista	> 100 %	103 %
Tavara- ja palveluhankintojen arvo	Hankinnat/toimintakulut, %	< 30 %	35 %
Rahoitusasema:			
Vakavaraisuus	Omavaraisuusaste, %	> 80	84 %
Vieraan pääoman suhde tulorahoitukseen	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	< 22	18 %
Maksuvalmius	Kassan riittävyys, pv	> 25	200
Tulo- ja menorakenne			
Muun toiminnan osuus tulorahoituksesta	Muut toimintatuotot/myyntituotot, %	> 6,5	3 %
Henkilöstö:			
	Opiskelijavuosiin suhteutettuina		
Tekniikan toimiala		0,14	0,1*
Palveluala		0,13	0,13*
Luonnonvara-ala		0,20	0,2*
Luovat/media-ala		0,12	0,7*

* Henkilöstössä ei ole mukana yhteisten aineiden osien opettajia eikä TUVA-opettajia (29 henkilöä).

2.3 Käyttötalouden toteutuminen tulosalueittain

Seuraavissa taulukoissa 15, 16, 17, 18, 19, 20 ja 21 on vertailtu vuoden 2023 talousarviota ja tilinpäätöstä toimialoittain. Vertailuissa on mukana kuntayhtymän sisäiset tulot ja menot.

Taulukko 15

Kuntayhtymän hallinto	TA2023	TP2023	TP2023-TA2023	Toteuma-%
Toimintatuotot	15 100,00	246 179,00	231 079,00	1630 %
Myyntituotot	0,00	0,00	0,00	0 %
Maksutuotot	0,00	2 320,76	2 320,76	0 %
Tuet ja avustukset	0,00	212 316,72	212 316,72	0 %
Muut toimintatuotot	15 100,00	31 541,52	16 441,52	209 %
Toimintakulut	-1 471 093,61	-1 339 718,62	131 374,99	91 %
Henkilöstökulut	-657 853,61	-675 471,27	-17 617,66	103 %
Palkat ja palkkiot	-542 202,61	-584 964,28	-42 761,67	108 %
Henkilösivukulut	-115 651,00	-99 710,89	15 940,11	86 %
Henkilöstökorvaukset	0,00	9 203,90	9 203,90	0 %
Palvelujen ostot	-453 670,00	-548 209,34	-94 539,34	121 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-257 270,00	-346 315,34	-89 045,34	135 %
Avustukset	0,00	0,00	0,00	0 %
Muut toimintakulut	-102 300,00	230 277,33	332 577,33	-225 %
Toimintakate	-1 455 993,61	-1 093 539,62	362 453,99	75 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00	0,00	0 %
Vuosikate	0,00	0,00	0,00	0 %
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilikauden tulos	0,00	0,00	0,00	0 %
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00	0,00	0 %

TA = talousarvio, TP = tilinpäätös.

Taulukko 16

Hankkeet ja strategiaraha	TA2023	TP2023	TA2023-TP2023	Toteuma%
Toimintatuotot	548 950,00	865 052,59	316 102,59	158 %
Myyntituotot	0,00	0,00	0,00	0 %
Maksutuotot	0,00	0,00	0,00	0 %
Tuet ja avustukset	548 950,00	862 077,84	313 127,84	157 %
Muut toimintatuotot	0,00	2 974,75	2 974,75	0 %
Toimintakulut	-626 662,04	-1 150 946,24	-524 284,20	184 %
Henkilöstökulut	-372 122,04	-412 016,12	-39 894,08	111 %
Palkat ja palkkiot	-306 701,04	-341 000,17	-34 299,13	111 %
Henkilösivukulut	-65 421,00	-71 015,95	-5 594,95	109 %
Henkilöstökorvaukset	0,00	0,00	0,00	0 %
Palvelujen ostot	-224 030,00	-313 296,40	-89 266,40	140 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	0,00	-44 595,66	-44 595,66	0 %
Avustukset	0,00	0,00	0,00	0 %
Muut toimintakulut	-30 510,00	-381 038,06	-350 528,06	1249 %
Toimintakate	-77 712,04	-285 893,65	-208 181,61	368 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00	0,00	0 %
Vuosikate	-77 712,04	-285 893,65	-208 181,61	368 %
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilikauden tulos	-77 712,04	-285 893,65	-208 181,61	368 %
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-77 712,04	-285 893,65	-208 181,61	368 %

TA = talousarvio, TP = tilinpäätös

Taulukko 17

Tekniikan ala	TA2023	TP2023	TA2023-TP2023	Toteuma%
Toimintatuotot	5 429 250,00	5 339 851,05	-89 398,95	98 %
Myyntituotot	5 354 550,00	5 177 821,67	-176 728,33	97 %
Maksutuotot	0,00	0,00	0,00	0 %
Tuet ja avustukset	0,00	13 899,12	13 899,12	0 %
Muut toimintatuotot	74 700,00	148 130,26	73 430,26	198 %
Toimintakulut	-4 158 106,26	-4 304 115,91	-146 009,65	104 %
Henkilöstökulut	-2 803 076,26	-2 717 765,47	85 310,79	97 %
Palkat ja palkkiot	-2 310 291,26	-2 290 743,70	19 547,56	99 %
Henkilösivukulut	-492 785,00	-461 625,23	31 159,77	94 %
Henkilöstökorvaukset	0,00	34 603,46	34 603,46	0 %
Palvelujen ostot	-519 400,00	-580 185,87	-60 785,87	112 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-707 800,00	-782 386,39	-74 586,39	111 %
Avustukset	0,00	0,00	0,00	0 %
Muut toimintakulut	-127 830,00	-223 778,18	-95 948,18	175 %
Toimintakate	1 271 143,74	1 035 735,14	-235 408,60	81 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00	0,00	0 %
Vuosikate	1 271 143,74	556 486,58	-714 657,16	44 %
Poistot ja arvonalentumiset	-376 900,00	-465 031,29	-88 131,29	123 %
Tilikauden tulos	894 243,74	91 455,29	-802 788,45	10 %
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	894 243,74	91 455,29	-802 788,45	10 %

TA = talousarvio, TP = tilinpäätös

Taulukko 18

Palveluala	TA2023	TP2023	TA2023-TP2023	Toteuma%
Toimintatuotot	1 977 330,00	2 381 500,35	404 170,35	120 %
Myyntituotot	1 961 130,00	2 371 710,36	410 580,36	121 %
Maksutuotot	4 300,00	3 648,41	-651,59	85 %
Tuet ja avustukset	0,00	1 106,17	1 106,17	0 %
Muut toimintatuotot	11 900,00	5 035,41	-6 864,59	42 %
Toimintakulut	-2 107 551,72	-1 967 648,87	139 902,85	93 %
Henkilöstökulut	-1 341 511,72	-1 322 291,25	19 220,47	99 %
Palkat ja palkkiot	-1 105 668,72	-1 108 876,60	-3 207,88	100 %
Henkilösivukulut	-235 843,00	-222 033,27	13 809,73	94 %
Henkilöstökorvaukset	0,00	8 618,62	8 618,62	0 %
Palvelujen ostot	-332 740,00	-244 790,93	87 949,07	74 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-366 420,00	-349 449,19	16 970,81	95 %
Avustukset	0,00	0,00	0,00	0 %
Muut toimintakulut	-66 880,00	-51 117,50	15 762,50	76 %
Toimintakate	-130 221,72	413 851,48	544 073,20	-318 %
Valtionosuudet	0,00	0,00	0,00	0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00	0,00	0 %
Vuosikate	-130 221,72	240 225,41	370 447,13	-184 %
Poistot ja arvonalentumiset	-111 600,00	-90 336,10	21 263,90	81 %
Tilikauden tulos	-241 821,72	149 889,31	391 711,03	-62 %
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-241 821,72	149 889,31	391 711,03	-62 %

TA = talousarvio, TP = tilinpäätös

Taulukko 19

Luonnonvara-ala	TA2023	TP2023	TA2023-TP2023	Toteuma%
Toimintatuotot	2 930 040,00	2 812 511,93	-117 528,07	96 %
Myyntituotot	2 829 140,00	2 678 283,99	-150 856,01	95 %
Maksutuotot	0,00	0,00	0,00	0 %
Tuet ja avustukset	24 200,00	21 316,40	-2 883,60	88 %
Muut toimintatuotot	76 700,00	112 911,54	36 211,54	147 %
Toimintakulut	-2 265 669,05	-2 576 866,49	-311 197,44	114 %
Henkilöstökulut	-1 393 769,05	-1 491 080,74	-97 311,69	107 %
Palkat ja palkkiot	-1 148 743,05	-1 247 579,48	-98 836,43	109 %
Henkilösivukulut	-245 026,00	-248 948,94	-3 922,94	102 %
Henkilöstökorvaukset	0,00	5 447,68	5 447,68	0 %
Palvelujen ostot	-334 420,00	-499 388,30	-164 968,30	149 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-429 410,00	-479 299,20	-49 889,20	112 %
Avustukset	0,00	0,00	0,00	0 %
Muut toimintakulut	-108 070,00	-107 098,25	971,75	99 %
Toimintakate	664 370,95	235 645,44	-428 725,51	35 %
Valtionosuudet	0,00	0,00	0,00	0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00	0,00	0 %
Vuosikate	664 370,95	22 420,45	-641 950,50	3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-171 800,00	-255 751,69	-83 951,69	149 %
Tilikauden tulos	492 570,95	-233 331,24	-725 902,19	-47 %
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	492 570,95	-233 331,24	-725 902,19	-47 %

TA = talousarvio, TP = tilinpäätös

Taulukko 20

Luovat alat	TA2023	TP2023	TA2023-TP2023	Toteuma%
Toimintatuotot	1 688 420,00	1 953 193,65	264 773,65	116 %
Myyntituotot	1 688 420,00	1 907 672,44	219 252,44	113 %
Maksutuotot	0,00	96,77	96,77	0 %
Tuet ja avustukset	0,00	2 426,68	2 426,68	0 %
Toimintakulut	-1 292 772,63	-1 327 863,68	-35 091,05	103 %
Henkilöstökulut	-960 742,63	-992 990,53	-32 247,90	103 %
Palkat ja palkkiot	-791 842,63	-855 779,84	-63 937,21	108 %
Henkilösivukulut	-168 900,00	-167 682,89	1 217,11	99 %
Henkilöstökorvaukset	0,00	30 472,20	30 472,20	0 %
Palvelujen ostot	-170 680,00	-146 427,40	24 252,60	86 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-114 030,00	-157 990,49	-43 960,49	139 %
Avustukset	0,00	0,00	0,00	0 %
Muut toimintakulut	-47 320,00	-30 455,26	16 864,74	64 %
Toimintakate	395 647,37	625 329,97	229 682,60	158 %
Valtionosuudet	0,00	0,00	0,00	0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00	0,00	0 %
Vuosikate	395 647,37	432 412,12	36 764,75	109 %
Poistot ja arvonalentumiset	-89 400,00	-90 312,19	-912,19	101 %
Tilikauden tulos	306 247,37	342 099,93	35 852,56	112 %
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	306 247,37	342 099,93	35 852,56	112 %

TA = talousarvio, TP = tilinpäätös

Taulukko 21

Tuva	TA2023	TP2023	TA2023-TP2023	Toteuma%
Toimintatuotot	260 140,00	203 876,55	-56 263,45	78 %
Myyntituotot	260 140,00	203 876,55	-56 263,45	78 %
Maksutuotot	0,00	0,00	0,00	0 %
Tuet ja avustukset	0,00	0,00	0,00	0 %
Muut toimintatuotot	0,00	0,00	0,00	0 %
Toimintakulut	-177 113,73	-231 076,22	-53 962,49	130 %
Henkilöstökulut	-147 563,73	-198 447,80	-50 884,07	134 %
Palkat ja palkkiot	-121 621,73	-167 022,32	-45 400,59	137 %
Henkilösivukulut	-25 942,00	-31 425,48	-5 483,48	121 %
Henkilöstökorvaukset	0,00	0,00	0,00	0 %
Palvelujen ostot	-18 960,00	-9 537,86	9 422,14	50 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-8 650,00	-22 956,77	-14 306,77	265 %
Avustukset	0,00	0,00	0,00	0 %
Muut toimintakulut	-1 940,00	-133,79	1 806,21	7 %
Toimintakate	83 026,27	-27 199,67	-110 225,94	-33 %
Valtionosuudet	0,00	0,00	0,00	0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00	0,00	0 %
Vuosikate	83 026,27	-61 721,81	-144 748,08	-74 %
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilikauden tulos	83 026,27	-61 721,81	-144 748,08	-74 %
Satunnaiset erät	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilinpäätössiirrot	0,00	0,00	0,00	0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	83 026,27	-61 721,81	-144 748,08	-74 %

TA = talousarvio, TP = tilinpäätös

2.4 Kuntayhtymän talouden toteutuminen

Koulutuskuntayhtymän vuoden 2023 toimintatuotot ja toimintakulut eivät toteutuneet talousarvion mukaisesti. Toimintatuotot toteutuivat 952 935,12 euroa arvioitua suurempina ja menot -799 267,00 euroa. Poistot toteutuivat lisäpoistojen vuoksi – 229 942,39 euroa arviota suurempina. Koko kuntayhtymän käyttötalouden toteumavertailu vuodelta 2023 on esitetty taulukossa 22. Vertailussa on mukana kuntayhtymän sisäiset tulot ja menot.

Taulukko 22

Koulutusky Brahe	TA2023	TP2023	TP2023-TA2023	Toteuma-%
Toimintatuotot	12 849 230,00	13 802 165,12	952 935,12	107 %
Myyntituotot	12 093 380,00	12 339 365,01	245 985,01	102 %
Maksutuotot	4 300,00	6 065,94	1 765,94	141 %
Tuet ja avustukset	573 150,00	1 113 142,93	539 992,93	194 %
Muut toimintatuotot	178 400,00	343 591,24	165 191,24	193 %
Toimintakulut	-12 098 969,05	-12 898 236,04	-799 266,99	107 %
Henkilöstökulut	-7 676 639,05	-7 810 063,18	-133 424,13	102 %
Palkat ja palkkiot	-6 327 071,05	-6 595 966,39	-268 895,34	104 %
Henkilösivukulut	-1 349 568,00	-1 302 442,65	47 125,35	97 %
Henkilöstökorvaukset	0,00	88 345,86	88 345,86	0 %
Palvelujen ostot	-2 053 900,00	-2 341 836,10	-287 936,10	114 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-1 883 580,00	-2 182 993,05	-299 413,05	116 %
Avustukset	0,00	0,00	0,00	0 %
Muut toimintakulut	-484 850,00	-563 343,71	-78 493,71	116 %
Toimintakate	750 260,95	903 929,08	153 668,13	120 %
Valtionosuudet	0,00	0,00	0,00	0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-561,00	23 135,78	23 696,78	-4124 %
Vuosikate	749 699,95	927 064,86	177 364,91	124 %
SUUNNITELMAN MUK.POISTOT	-749 700,00	-901 431,27	-151 731,27	120 %
Tilikauden tulos	-0,05	25 633,59	25 633,64	
Satunnaiset erät				
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	0,00	22 537,01	22 537,01	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-0,05	48 170,60	48 170,65	

TA = talousarvio, TP = tilinpäätös

2.5 Investointien toteutuminen

Koulutuskuntayhtymä Brahen investointien toteuma vuodelta 2023 on esitetty taulukossa 23. Kuntayhtymän investoinnit toteutuivat vuonna 2023 noin 70 %.

Taulukko 23

Brahe	Talousarvio	Tilinpäätös	Erotus	Tot- %
<i>Investoinnit it-ohjelmistot (netto)</i>				
Tietokoneohjelmistot	0,00	-1 360,00	-100,00	0,00
Investoinnit yht.	0,00	-1 360,00	-100,00	0,00
<i>Investoinnit rakennukset (netto)</i>				
Koulurakennukset/hallinto	-50 000,00	0,00	-50 000,00	0,00
Koulurakennukset/tenkiinakan alat	-20 000,00	-10 016,00	-9 984,00	0,00
Koulurakennukset/palvelualat	-10 000,00	0,00	0,00	0,00
Koulurakennukset/luovat alat/media	-20 000,00	0,00	-20 000,00	0,00
Koulurakennukset/luonnonvara-alat	-175 000,00	0,00	-175 000,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot/luonnonvara-alat	0	-135 501,62	-39 498,38	77,43
Muut kiinteät rak. ja laitteet/luovat alat/media	0	-30 978,04		0,00
Investoinnit yht.	-275 000,00	-176 495,66	-244 482,38	0,00
<i>Irtain ja aineeton käyttöön.(netto)</i>				
Koneet ja kalusto/yht.aineet	-15 000,00	-13 347,54	-1 652,46	0,00
Koneet ja kalusto/kone- ja tuotantotekniikan ala	-264 500,00	-186 071,39	78 428,61	0,00
Koneet ja kalusto/logistiikka-ala	-67 000,00	-41 300,00	-25 700,00	275,33
Koneet ja kalusto/terveys- ja hyvinvointiala	0,00	0,00	0,00	0,00
Koneet ja kalusto/rakennusala	-10 000,00	-0,54	-9 999,46	0,00
Koneet ja kalusto/autoala	-32 000,00	-83 757,90	51 757,90	0,00
Koneet ja kalusto/sähkö- ja automaatioala	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut koneet ja kalusto/hotelli- ja ravintola-ala	-10 000,00	0,00	-10 000,00	0,00
Koneet ja kalusto/hius- ja kauneudenhoitoala	-27 000,00	0,00	-27 000,00	0,00
Koneet ja kalusto/laboratorioala	-16 500,00	-0,97	-16 499,03	0,01
Koneet ja kalusto/puhtaus- ja kiinteistöpalveluala	-30 000,00	-0,08	-29 999,92	0,00
Koneet ja kalusto/luonnonvara-alat	0,00	-130 936,04	130 936,04	793,55
Koneet ja kalusto/luovat alat/media	-182 000,00	-88 789,91	-93 210,09	295,97
Koneet ja kalusto/yleishallinto	0,00	0,00	0,00	0,00
Keskeneräiset hankinnat	0,00	68 595,10	-68 595,10	-37,69
Investoinnit yht.	-654 000,00	-475 609,27	-178 390,73	0,00
Osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet	0,00	-374,00		
Investoinnit yhteensä (kok.)	-929 000,00	-653 838,93	-422 873,11	70,38

2.6 Yhteenvedo määrärahojen toteutumisesta

Määrärahojen yhteenvetotaulukossa 24 on esitetty kuntayhtymän hallituksen sitoviksi hyväksymät käyttötalousosan, tuloslaskelmaosan, rahoitusosan ja investointiosan määrärahat ja niiden toteutuminen sitovuustasolla.

Taulukko 24

Käyttötalousosa 1 000 €	Sitov.	TA 2023	TP 2023	Poikkeama
Tekniikan alat	N	1271	1036	-235
Palvelualat	N	130	414	284
Luonnonvara-alat	N	664	236	-428
Luovat alat	N	396	625	229
Tuva	N	83	27	-56
YHTEENSÄ		2 544	2 338	-206
Tuloslaskelma 1 000 €	Sitov.	TA 2023	TP 2023	Poikkeama
Verotulot, valtionosuudet ja rahoituserät	B	11 765	12 064	299
Rahoitusosa 1 000 €	Sitov.	TA 2023	TP 2023	Poikkeama
Lainakannan muutokset				
Pitkäaik.lainojen lis.	B	0	0	0
Pitkäaik.lainojen väh.	B	0	0	0
Lyhytaik.lainojen muutos	B	0	0	0
YHTEENSÄ		0	0	0
Investointiosa 1 000 €	Sitov.	TA 2023	TP 2023	Poikkeama
Investoinnit it-ohjelmistot (netto)				
Tietokoneohjelmistot	B	0	-1	0
Investoinnit yht.	B	0	-1	0
Investoinnit rakennukset (netto)			0	0
Koulurakennukset/hallinto	B	-50	0	-50
Koulurakennukset/tenkiinakan alat	B	-20	-10	-10
Koulurakennukset/palvelualat	B	-10	0	0
Koulurakennukset/luovat alat/media	B	-20	0	-20
Koulurakennukset/luonnonvara-alat		-175	0	-175
Muut pitkävaikutteiset menot/luonnonvara-alat		0	-136	-39
Muut kiinteät rak. ja laitteet/luovat alat/media	B	0	-31	0
Investoinnit yht.	B	-275	-176	-244
Irtain ja aineeton käyttöom.(netto)	B	0	0	0
Koneet ja kalusto/yht.aineet	B	-15	-13	-2
Koneet ja kalusto/kone- ja tuotantotekniikan ala	B	-265	-186	78
Koneet ja kalusto/logistiikka-ala	B	-67	-41	-26
Koneet ja kalusto/terveys- ja hyvinvointiala	B	0	0	0
Koneet ja kalusto/rakennusala	B	-10	0	-10
Koneet ja kalusto/autoala	B	-32	-84	52
Koneet ja kalusto/sähkö- ja automaatioala	B	0	0	0
Muut koneet ja kalusto/hotelli- ja ravintola-ala	B	-10	0	-10
Koneet ja kalusto/hius- ja kauneudenhoitoala	B	-27	0	-27
				41

Koneet ja kalusto/laboratorioala	B	-17	0	-16
Koneet ja kalusto/puhtaus- ja kiinteistöpalveluala	B	-30	0	-30
Koneet ja kalusto/luonnonvara-alat	B	0	-131	131
Koneet ja kalusto/luovat alat/media	B	-182	-89	-93
Koneet ja kalusto/yleishallinto	B	0	0	0
Keskeneräiset hankinnat	B	0	69	-69
Investoinnit yht.	B	-654	-476	-178
Osakkuusyhteisöosuudet ja osuudet	B	0	0	0
Investoinnit yhteensä (kok.)	B	-929	-654	-423

N=nettomääräraha, B=bruttomääräraha

3 Tilinpäätöslaskelmat 2023 ja 2022

Seuraavissa osioissa on esitetty vertailuina vuoden 2023 ja 2022 tilinpäätöslaskelmat.

3.1 Tuloslaskema

Taulukko 25

Tuloslaskelma (Brahe)	TP2023	TP2022
Toimintatuotot	13 802 165,12	13 592 609,89
Myyntituotot	12 339 365,01	12 195 574,94
Maksutuotot	6 065,94	6 636,28
Tuet ja avustukset	1 113 142,93	935 840,27
Muut toimintatuotot	343 591,24	454 558,40
Toimintakulut	-12 898 236,04	-12 177 000,36
Henkilöstökulut	-7 810 063,18	-7 476 176,83
Palkat ja palkkiot	-6 595 966,39	-6 043 448,89
Henkilösivukulut	-1 302 442,65	-1 496 213,03
Henkilöstökorvaukset	88 345,86	63 485,09
Palvelujen ostot	-2 341 836,10	-1 800 466,39
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 182 993,05	-2 062 420,21
Avustukset	0	0
Muut toimintakulut	-563 343,71	-837 936,93
Toimintakate	903 929,08	1 415 609,53
Valtionosuudet	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	23 135,78	-376,96
Vuosikate	927 064,86	1 415 232,57
SUUNNITELMAN MUK.POIS- TOT	-901 431,27	-1 490 777,10
Tilikauden tulos	25 633,59	-75 544,53
Satunnaiset erät	0	0
Poistoeron lis.(-)tai väh.(+)	22 537,01	22 537,01
		0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	48 170,60	-53 007,52

3.2 Rahoituslaskelma

Taulukko 26

RAHOITUSLASKELMA	2023	2022
Brahe		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	927 064,86	1 415 232,57
Toiminnanrahavirta yht.	927 064,86	1 415 232,57
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-653 838,92	-470 771,42
Rah.osuudet invest. menoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien		
hyödykkeiden luovutustulot	0,00	
Investointien rahavirta yht.	-653 838,92	-237 520,22
Toiminnan ja invest. rahavirta	273 225,94	1 177 712,35
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähenn	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	0,00
Lainakannan muutokset yht.	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	-11 345,10	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	6 302,60	81,50
Vaihto-omaisuuden muutos	-10 846,33	-37 910,38
Saamisten muutos	-290 055,08	417 282,29
Korottomien velkojen muutos	536 164,85	-224 333,17
	0,00	0,00
Rahoituksen rahavirta	230 220,94	155 120,24
	0,00	0,00
RAHAVAROJEN MUUTOS	503 446,88	1 332 832,59
RAHAVAROJEN MUUTOS	-503 446,88	-1 332 832,59

3.3 Tase

Taulukko 27

T A S E (Brahe)	2023	2022
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet	1 865,04	3 167,12
2. Muut pitkävaikutteiset meno	123 947,10	0,00
Aineettomat hyödykkeet yht.	125 812,14	3 167,12
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	190 869,57	190 869,57
2. Rakennukset	4 830 655,57	5 326 550,84
3. Kiinteät rakenteet ja laitt	209 138,65	189 000,48
4. Koneet ja kalusto	1 205 563,38	1 031 822,55
5. Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00
6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	0,00	68 595,10
Aineelliset hyödykkeet yht	6 436 227,17	6 806 838,54
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	15 108,34	14 734,34
Sijoitukset yhteensä	15 108,34	14 734,34
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	6 577 147,65	6 824 740,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
2. Lahj. rahastojen erityiskatt	26 091,52	27 163,91
TOIMEKSIANTOJEN VARAT YHT	26 091,52	27 163,91
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
2. Keskeneräiset tuotteet	282 471,85	271 625,52
Vaihto-omaisuus yhteensä	282 471,85	271 625,52
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	125 905,49	84 211,94
2. Lainasaamiset	0,00	0,00
3. Muut saamiset	493 907,73	245 546,20
Lyhytaikaiset saamiset yht.	619 813,22	329 758,14
Saamiset yhteensä	619 813,22	329 758,14
III Rahoitusarvopaperit		
4. Muut arvopaperit	723 946,58	721 515,53
Rahoitusarvopaperit yht.	723 946,58	721 515,53
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yht.	7 412 751,15	6 911 735,32
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	9 038 982,80	8 234 634,51
VASTAAVAA YHTEENSÄ	15 642 221,97	15 086 538,42

T A S E (Brahe)	2023	2022
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	-4 926 776,53	-4 926 776,53
II Arvonkorotusrahasto	-659 296,67	-659 296,67
III Muut omat rahastot	-588 657,74	-588 657,74
IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	-6 732 681,41	-6 797 034,03
V Tilikauden yli/alijäämä	-48 170,60	53 007,52
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-12 955 582,95	-12 918 757,45
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
1. Poistoero	-141 444,18	-163 981,19
POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR.YHT	-141 444,18	-163 981,19
PAKOLLISET VARAUKSET		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
2. Lahjoitusrahastojen pääoma	-46 926,74	-41 696,53
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT YHT.	-46 926,74	-41 696,53
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
2. Lainat vakuutus- ja rah.lai	0,00	0,00
Pitkäaikainen vieras po. yht.	0,00	0,00
II Lyhytaikainen		
2. Lainat rahoitus- ja vak.lai	0,00	0,00
6. Ostovelat	-588 272,15	-574 522,26
7. Muut velat	-138 830,61	-11 259,51
8. Siirtovelat	-1 771 165,34	-1 376 321,48
Lyhytaikainen vieras po. yht.	-2 498 268,10	-1 962 103,25
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	-2 498 268,10	-1 962 103,25
VASTATTAVAA	-15 642 221,97	-15 086 538,42

3.4 Konserni ja konsernilaskelmat 2023 ja 2022

Konsernitilinpäätös antaa kuvan siitä, miltä tilinpäätös näyttäisi, jos liiketapahtumissa olisi mukana vain yksi organisaatio useamman sijaan. Konsernitilinpäätöksessä eliminoidaan kuntayhtymän konsernin sisäinen omistus ja voitonjako, sisäiset tuotot ja kulut, sisäiset katteet ja keskinäiset velat sekä saamiset.

Brahen konsernijohtoon kuuluvat kuntayhtymän hallintosäännön mukaan yhtymähallitus ja kuntayhtymän johtaja/rehtori ja talous- ja hallintojohtaja. Konserniohjaus jaetaan omistajaohjaukseen ja tytäryhtiön valvontaa koskevien ohjeiden antamiseen. Yhtymähallitus vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja järjestää konsernijohtamisen ja konsernivalvonnan. Kuntayhtymän johtaja, rehtorin tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella ohjauksella vaikuttaa ohjattavakseen määrätyn tytäryhtiön, Raahen osaamiskeskus Oy:n, toimintaan.

Koulutuskuntayhtymä Brahen konsernitilinpäätökseen on yhdistetty konserniin kuuluvan Raahen osaamiskeskus Oy:n tilinpäätös. Vielä 3.2.2022 saakka Koulutuskuntayhtymä Brahen konsernitilinpäätökseen yhdistettiin Raahen liikuntahalli Oy:n tilinpäätös. Brahe luopui vuoden 2022 alussa omistamastaan Liikuntahalli Oy:n koko osakekannasta ja se jäi pois konsernista. Tästä syystä kuntayhtymän konsernin liikevaihto ja koko pienenivät vuonna 2022 ja edelleen vuonna 2023 merkittävästi.

Raahen osaamiskeskus Oy on Koulutuskuntayhtymä Brahen sataprosenttisesti omistama yksityisoikeudellinen osakeyhtiö. Vuosi 2023 oli Raahen osaamiskeskus Oy:n kahdeksas toimintavuosi Brahen konsernissa. Raahen osaamiskeskus Oy on monialainen koulutuksenjärjestäjä, jonka erityisvahvuutena ovat teollisuusalat: metalliala, rakennusala, kiinteistöpalvelu, LVI-ala ja talotekniikka. Yhtiön liiketoiminta muodostuu autokoulusta sekä lisäksi yhtiö järjestää ei-tutkintotavoitteista työvoimapolliittista koulutusta, henkilöstö- ja täydennyskoulutuksia, pätevyys- ja lupakorttikoulutuksia sekä yrityksille räätälöityjä henkilöstökoulutuksia, kartoitus- ja kehittämisspalveluita.

Raahen osaamiskeskus Oy:n kirjanpidon hoitaa Monetra Oy ja varainhoidosta vastaa OP Raahentienoo. Yhtiön vastuuvakuutukset ja muut vakuutukset on järjestetty OP-Vakuutus Oy:ssä. Yhtiön varsinainen tilintarkastusyhteisö on KPMG Oy ja tilintarkastajana toimii KHT, JHT Katri Hokkanen. Raahen osaamiskeskus Oy:n toiminnasta ja taloudesta tiedotetaan säännöllisesti Koulutuskuntayhtymä Brahen hallitukselle, joka tarvittaessa antaa yhtiölle omistajaohjausta.

Koulutuskuntayhtymä Brahen ja Raahen osaamiskeskus Oy:n konsernin vuoden 2023 kokonaisliikevaihto kasvoi, vaikka Osaamiskeskus Oy:n liikevaihto aleni 58 914,40 euroa vuoden 2022 tasosta. Raahen osaamiskeskus Oy:n taloudelliset tavoitteet toteutuivat pääosin sen järjestämien hitsauskoulutusten ja hitsauskokeiden suhteen, mutta asiakastyötulojen ja maksutuottojen osalta ne jäivät kuitenkin tavoitetasostaan. Maksutuotot alenivat 73 896,01 euroa vuoden 2022 tasosta. Tuottojen alenemiseen vaikutti muun muassa Suomen ja edelleen Pohjois-Pohjan maan alueen yritysten epävarma taloudellinen tilanne, joka näkyi muun muassa henkilökunnan pätevyitymis- ja täsmäkoulutusten kysynnän laskuna. Raahen osaamiskeskus Oy:n taloudellinen tulos oli kuitenkin voitollinen ja yhtiön rahoitusasema säilyi hyvänä koko tilikauden ajan. Yhtiön toimintaa kehitetään edelleen vuonna 2024 niin, että sen avulla voidaan vastata mahdollisimman laaja-alaisesti Brahen lähialueen yritysten ja yhteisöjen henkilöstön osaamista vahvistavaan koulutustarpeeseen. Yhtiön toimintaedellytykset ovat sen pienestä koosta huolimatta hyvät, ja sen tarjoamille palveluille on vahva tarve. Raahen osaamiskeskus Oy:n liikevaihdon odotetaan kasvavan kuluvana vuonna 2024 vuoden 2023 tasosta lähelle vuoden 2022 tasoa. Myynnin kasvu edellyttää kuitenkin Brahen eri toimialojen aktiivisuutta, yhteistyötä ja vuorovaikutusta alueen työelämän kanssa. Kokonaisuudessa kuntayhtymän konsernin tuloksen arvioidaan kehittyvän asetettujen tavoitteiden mukaisesti kuluvana vuonna 2024.

Konsernin tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan konsernituloslaskelmassa. Taulukossa 28 on esitetty Koulutuskuntayhtymä Brahen konserniin kuuluvien yritysten (2) konsernin tuloslaskelma vuodelta 2023 ja vertailuna vuodelta 2022.

Taulukko 28

Konsernituloslaskelma (Brahe)	2023	2022
Toimintatuotot	13 872 569,38	13 706 902,42
Toimintakulut	-12 953 172,60	-12 198 589,46
Osuus osak.yhteisöjen voitosta (tappiosta)		
Toimintakate	919 396,78	1 508 312,96
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	12 301,37	
Muut rahoitustuotot	11 755,64	13 808,35
Korkokulut	0,00	-134,93
Muut rahoituskulut	-935,88	-14 209,65
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	23 121,13	-536,23
Vuosikate	942 517,91	1 507 776,73
Poistot ja arvonalentumiset:		0,00
Suunn.mukaiset poistot	-890 341,51	-1 479 687,02
Tilikauden tulos	52 176,40	28 090,07
Laskennalliset verot		
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	52 176,40	28 090,07
Tuloslaskelman tunnusluvut	2023	2022
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	107 %	112 %
Vuosikate/Poistot, %	-106 %	-102 %

Koulutuskuntayhtymä Brahen konsernin rahoituksen rakenne vuodelta 2023 ja 2022 on esitetty konsernitaseessa taulukossa 29.

Taulukko 29

Konsernitase (Brahe)	2023	2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	125 812,14	3 167,12
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet	125 812,14	3 167,12
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	190 869,57	190 869,57
Rakennukset	4 830 655,57	5 326 550,84
Kiinteät rakenteet ja laitteet	209 138,65	189 000,48
Koneet ja kalusto	1 167 479,22	982 648,63
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	68 595,10
Aineelliset hyödykkeet	6 398 143,01	6 757 664,62
Sijoitukset		
400610 Osakkuusyhteisöosuudet	0,00	0,00
400620 Muut osakkeet ja osuudet	6 472,34	6 098,34
Sijoitukset	6 472,34	6 098,34
PYSYVÄT VASTAAVAT	6 530 427,49	6 766 930,08
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	26 091,52	27 163,91
VAIHTO-OMAIUUUS	282 471,85	271 625,52
SAAMISET		
Lyhytaikaiset saamiset	625 400,97	353 768,55
Rahoitusarvopaperit	723 946,58	721 515,53
Rahat ja pankkisaamiset	8 213 013,74	7 622 667,08
VAIHTUVAT VASTAAVAT	9 844 833,14	8 969 576,68
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 401 352,15	15 763 670,67
VASTATTAVAA	2023	2022
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	4 926 776,53	4 926 776,53
Arvonkorotusrahasto	659 296,67	659 296,67
Muut omat rahastot	588 657,74	588 657,74
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	7 192 256,91	7 175 511,94
Tilikauden yli-/alijäämä	52 176,40	28 090,07
OMA PÄÄOMA	13 419 164,25	13 378 332,95
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	46 926,74	41 696,53
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaik. korollinen vieras pääoma	431 014,94	436 014,94
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	431 014,94	436 014,94
Lyhytaik. korollinen vieras pääoma	0,00	0,00
Lyhytaik. koroton vieras pääoma	2 504 246,22	1 907 626,25

Lyhyt aikainen vieras pääoma yhteensä	2 504 246,22	1 907 626,25
VIERAS PÄÄOMA	2 935 261,16	2 343 641,19
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 401 352,15	15 763 670,67

Taulukko 30

Konsernitaseen tunnusluvut	2023	2022
Omavaraisuusaste, %	82 %	85 %
Suhteellinen velkaantuneisuus	21 %	17 %
Lainat ja vuokravastuut 31.12.		
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	7 244	7 204
Konsernin lainakanta 31.12., 1 000 €	431	436

Konsernin rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset on esitetty taulukon 31 rahoituslaskelmassa.

Taulukko 31

Konsernin rahoituslaskelma (Brahe)	2023	2022
	1 000 €	1 000 €
<i>Toiminnan rahavirta</i>		
Vuosikate	943	1 508
Tulorahoituksen korjaukset	0	60
	943	1 568
<i>Investointien rahavirta</i>		
Investointimenot	-654	-471
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	94
	-654	-377
<i>Toiminnan ja investointien rahavirta</i>	289	1 191
<i>Rahoituksen rahavirta</i>		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-5	-5
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0
	-5	-5
Oman pääoman muutokset	-11	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	6,00	0,08
Vaihto-omaisuuden muutos	-11	-38
Saamisten muutos	-273	421
Korottomien velkojen muutos	597	-220
	319	163
<i>Rahoituksen rahavirta</i>	303	158
Rahavarojen muutos	592	1 349
<i>Rahavarojen muutos</i>		
Rahavarat 31.12.	8 937	8 344
Rahavarat 1.1.	8 344	6 994
	592	1 350

Taulukko 32

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2023	2022
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	5 987	7 058
Investointien tulorahoitus, %	144 %	267 %
Laskennallinen lainanhoitokate	17,5	27,6
Kassan riittävyys, pv	240	240

Taulukon 32 sisältämässä tunnusluvussa ”*Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 2023*” on huomioitu rahavirran kertymä tilinpäätösvuodesta 2019 alkaen.

3.5 Konsernin arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Koulutuskuntayhtymä Brahessa on laadittu konsernitilinpäätös ensimmäisen kerran tilikaudelta 2016. Vuoden 2023 konsernitilinpäätöksessä on yhdistetty Koulutuskuntayhtymä Brahe ja Raahen Osaamiskeskus Oy yhdeksi tulosyksiköksi.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Toimintatuottojen, toimintakulujen, myyntisaamisten ja ostovelkojen eliminointia havainnollistaa taulukko 33.

Taulukko 33

Sisäisten erien eliminointi	ROK Oy	Brahe	Eliminoidaan
Toimintatuotot	0,00	30 977,33	-30 977,33
Toimintakulut	-30 977,33	0,00	-30 977,33
Myyntisaamiset	0,00	27 324,00	-27 324,00
Ostovelat	-27 324,00	0,00	-27 324,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00

Sisäisten erien eliminoinnissa on huomioitu ja Koulutuskuntayhtymä Brahen Raahen Osaamiskeskus Oy:ltä laskuttamat asiantuntijapalkkiot, hallintokulukorvaukset sekä tila- ja laitevuokrat vuonna 2023.

Sisäisen omistuksen eliminointi

Koulutuskuntayhtymän ja Raahen Osaamiskeskus Oy:n keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty Kilan kuntajaoston konserniyleisohjeen mukaisesti käyttäen ns. sovellettua hankintamenomenetelmää. Raahen Osaamiskeskus Oy:n osakkeiden hankintameno on eliminoitu tilikauden päättyessä olevaa konsernin omistuksen mukaista osakepääomaa vastaan. Omistuksen eliminointiero 136,00 euroa on kirjattu vuonna 2023 taseen edellisten tilikausien ylijäämiin taulukon 34 mukaisesti.

Taulukko 34

Sisäisen omistuksen eliminointikirjaus		
Osakkeet	-8 636,00	Kredit
Osakepääoma	8 500,00	Debet
Edellisten tilikausien ylijäämät	136,00	Debet

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Konsernitilinpäätöksessä on taseen ”Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset” -tiliryhmä eliminoitu siirtämällä koulutuskuntayhtymän poistoero ”Edellisten tilikausien yli-/alijäämä” – tilille (ylijäämiin) kokonaisuudessaan. Laskennallista verovelkaa ei kirjata, koska koulutuskuntayhtymä ei maksa tuloveroa toiminnastaan. Asiaa havainnollistavat taulukot 35 ja 36.

Taulukko 35

Poistoero	31.12.2023	31.12.2022	Muutos
Koulutuskuntayhtymä Brahe	141 444,18	163 981,19	-22 537,01
Raahen Osaamiskeskus Oy	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	141 444,18	163 981,19	-22 537,01

Taulukko 36

Kirjaus konsernitilinpäätöksessä	31.12.2023	
Tilinpäätössiirrot	22 537,01	Debet
Poistoero	141 444,18	Debet
Edellisten tilikausien ylijäämä	-163 981,19	Kredit
Laskennalliset verovelat	0,00	

Osakkuusyhtiöt

Osakkuusyhtiöomistukseen liittyviä kirjauksia ei ole enää vuodesta 2023 eteenpäin, koska koulutuskuntayhtymä Brahe myi omistamansa Raahen liikuntahalli Oy:n osakkeet kokonaisuudessaan Raahen kaupungille helmikuussa 2022.

Liitetiedot

Tilinpäätös on laadittu kuntalain, kirjanpitolain ja -asetuksen sekä kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien ohjeiden mukaisesti.

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoihin vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin mahdollisesti saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kuntayhtymässä hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty liitetietoina.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluontoiset erät (lainasaamiset ja muut saamiset) on kirjattu hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinnan mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintahintaan tai jos niiden todennäköinen luovutushinta tilinpäätöspäivänä on sitä alempi, tämän määräisinä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen tilikauden tiedot ovat vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa vastaa kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeita, eikä esittämistapaa muutettu tilikauden aikana.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty oikaisuja.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Tilikauden tuottoihin ja kuluihin ei sisälly sellaisia aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja ja kuluja, joiden voisi katsoa merkittävästi vaikuttavan tulokseen. Aikaisempia tilikausia koskevien virheiden oikaisuja ei sisälly vuoden 2023 tilinpäätökseen.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Koulutuskuntayhtymän ulkoiset toimintatuotot tehtävälueittain on esitetty taulukossa 37.

Taulukko 37

Koulutuskuntayhtymän toimintatuotot (ulkoiset)	2023	2022
Yksikköhintarahoitus	12 063 701,00	11 890 679,00
Muut myyntituotot	249 721,69	279 880,17
Maksutuotot	6 065,94	6 636,28
Muut tuet ja avustukset	1 113 142,93	935 840,27
Muut toimintatuotot	342 862,53	454 558,40
Kuntayhtymän toimintatuotot yhteensä	13 775 494,09	13 567 594,12

Koulutuskuntayhtymä Brahen vuoden 2023 käyttökustannuksiin myönnetty valtionosuusrahoitus oli yhteensä 12 063 701,00 euroa. Tästä 8 599 403,00 euroa oli ammatillisen koulutuksen perusrahoitusta, 2 387 720,00 euroa ammatillisen koulutuksen suoritusrahoitusta ja vaikuttavuusrahoitusta 1 07 578,00 euroa.

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet on esitetty taulukossa 38.

Taulukko 38

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet	Poistoaika (v)	Poistomenetelmä
Tietokoneohjelmat	3	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	3	Tasapoisto
Maa- ja vesialueet		Ei poistoja
Rakennukset	30	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15	Tasapoisto
Kuljetusvälineet	5	Tasapoisto
Muut koneet ja kalusto	5–10 vuotta	Tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	5	Tasapoisto

Alle 10 000 euron käyttöomaisuushankinnat kirjataan vuosikuluksi.

Koulutuskuntayhtymä Brahen tilinpäätöstä laadittaessa ilmeni tarvetta – 229 942,39 euron lisäpoistoille niiden kiinteistöjen ja kiinteistöjen osien osalta, joiden palvelutuotantokyky on laskenut olennaisesti (ks. sivu 15). Koulutuskuntayhtymä Brahen kiinteistöjen arvoihin tehtävät lisäpoistot perustuvat kiinteistöjen arvojen ja käyttöiän tasetarkasteluun.

EU-osarahoitteisissa hankkeissa noudatetaan rahoituspäätöksen mukaisia poistoajoja, jotka voivat poiketa poistosuunnitelman mukaisista poistoajoista.

Brahen investointien poistosuunnitelmaa on tarkistettu ja tarkennettu poistoajojen osalta vuonna 2023 Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamien poistoajojen rajojen mukaisesti. Samalla on tarkennettu poistojen aloittamisen ajankohtaa siten, että kaikki poistot aloitetaan käyttöönottoaikaa seuraavan kuukauden alusta. Uutta poistosuunnitelmaa sovelletaan 1.1.2024 alkaen tapahtuneisiin investointeihin. Poistosuunnitelma on hyväksytty yhtymävaltuustossa 19.12.2023 (12 §).

Taseen vastaavaa koskevat liitetiedot

Aineelliset hyödykkeet ovat käyttöomaisuutta, jotka on tarkoitettu tuottamaan tuloa useampana kuin yhtenä tilikautena. Taulukossa 39 on esitetty kuntayhtymän aineellisen käyttöomaisuuden muutokset vuonna 2023.

Taulukko 39

Käyttöomaisuuden muutokset vuonna 2023

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet						Yhteensä
	Tietokone-ohjelmat	Muut pitkävaikutteiset menot	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	
Arvo 01.01.2023	3 167,12	0,00	187 978,77	5 326 550,84	189 000,48	1 031 822,55	0,00	68 595,10	6 807 114,86
Lisäykset tilikaudella	1 360,00	135 501,62		10 015,99	30 978,04	544 204,37			722 060,02
Rahoitusosuudet tilikaudella									0,00
Siirrot tase-erien välillä								-68 595,10	-68 595,10
Vähennykset tilikaudella									0,00
Tilikauden poisto	-2 662,08	-11 554,52		-505 911,26	-10 839,87	-370 463,54	0,00		-901 431,27
				(lisäpoisto -229 942,39)					0,00
Kirjanpito-arvo 31.12.2023	1 865,04	123 947,10	187 978,77	4 830 655,57	209 138,65	1 205 563,38	0,00	0,00	6 559 148,51

Kuntayhtymän rakennuskannasta tehty lisäpoistot olivat yhteensä -229 942,39 euroa.

Taulukossa 40 on esitetty taseen pysyvien vastaavien sijoitukset vuonna 2023.

Taulukko 40

Pysyvien vastaavien sijoitukset			Osakkeet			Osuudet		
Kirjanpitoarvo 01.01.2023 8 636,00			Kirjanpitoarvo 1.1.2023 6 098,34			Kirjanpitoarvo 31.12.2023 6 472,34		
Hankinta-aika			Hankinta-aika			Hankinta-aika		
Raahen Osaamiskeskus Oy	50 osaketta		Raahen Seudun Op	31.12.1996	33,64	Pohjanmaan Puh.osk.	31.12.1996	4 244,70
a 170 euroa+var.s.vero	16.09.2016	8 636,00	* 10 osuutta			Luottokunta	26.10.2004	100,00
			Joki ICT, 1 osake	31.5.2018	1 000,00	Monetra Oulu Oy		720,00
			Kuntien Tiera Oy	23.8.2023	374,00			
Kirjanpitoarvo 31.12.2023		8 636,00	kirjanpitoarvo 31.12.2023		6 472,34			15 108,34

Käyttöomaisuuden ja pysyvien vastaavien sijoitusten arvo oli vuoden 2023 päättyessä yhteensä 6 574 256,85 euroa.

Koulutuskuntayhtymä Brahe osti Raahen Osaamiskeskus Oy:n koko osakekannan 23.9.2016 päivätyn kauppakirjan mukaisesti 8 500,00 euron hinnalla (Osaamiskeskus Oy, ks. sivu 47).

Brahe hankki 31.5.2018 Joki ICT Oy:n osakkeen, jonka hankintahinta oli 1 000,00 euroa. Joki ICT Oy tuottaa tietoliikenne-, konesali-, verkko- ja tietosuojapalveluita kuntaorganisaatioille Siika-, Pyhä- ja Kalajokilaaksojen sekä Pohjoisen Keski-Suomen alueilla.

Brahe päätti ostaa kirjanpito- ja palkanlaskentapalvelut 1.1.2020 alkaen Monetra Oy:ltä, joka toimii In house -periaatteella ja siten asiakkaat ovat myös omistajia eikä palveluita tarvitse kilpailuttaa. Asian järjestämiseksi ja sopimussuhteen luomiseksi kuntayhtymä hankki keväällä 2020 yhden Monetra Oulu Oy:n osakkeen, jonka merkintahinta oli 720,00 euroa.

Brahe liittyy Kuntien Tiera Oy:n osakkaaksi 23.8.2023 hankkimalla 187 Tiera Oy:n osaketta, joiden merkintahinta oli yhteensä 374,00 euroa. Kuntien Tiera Oy on vuonna 2010 perustettu, yli 400 kuntatoimijan ja hyvinvointialueen omistama valtakunnallinen inhouse-yhtiö ja yhteiskunnallinen yritys.

Koulutuskuntayhtymä Brahen rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan (taulukko 41).

Taulukko 41

Rahasto-osuudet 2023		
Kirjanpitoarvo 1.1.2023 (721 515,53)		
	Hankinta-arvo kuluineen	Kirjanpitoarvo
Rahastosijoitukset	729 893,92	723 946,58
<i>Kirjanpito-arvo 31.12.2023</i>		<i>723 946,58</i>

Taulukon 1 Brahen rahasto-osuudet koostuvat lähinnä osuudesta yhdistelmärahastoon, joka sijoittaa varansa pääosin kansainvälisille osake- ja korkomarkkinoille. Rahaston varoista pääsääntöisesti 25 % on sijoitettu osakemarkkinoille ja 75 % korkomarkkinoille. Rahaston korkosijoitusten osuus Rahaston arvosta voi vaihdella välillä 90–60 % ja osakesidonnaisten sijoitusten osuus välillä 10–40 %. Rahasto voi tehdä vähäisessä määrin sijoituksia myös vaihtoehtoisin sijoitusmuotoihin, kuten kiinteistörahastoihin, raaka-ainerahastoihin ja absoluuttisen tuoton rahastoihin.

Taseen vastattavaa koskevat liitetiedot

Taulukossa 42 on esitetty ne taseen vastattavien erät, joista koostuu Brahen oma pääoma.

Taulukko 42

Oma pääoma	2023	2022
Peruspääoma	4 926 776,53	4 926 776,53
Arvonkorotusrahasto	659 296,67	659 296,67
Muut omat rahastot	588 657,74	588 657,74
Käyttörahasto		
Edellisten tilikausien ylijäämä	6 732 681,41	6 797 034,03
Tilikauden yli-/alijäämä	48 170,60	-53 007,52
Oma pääoma yhteensä	12 955 582,95	12 918 757,45

Taulukossa 43 on esitetty Brahen peruspääoma sen jäsenkunnittain.

Taulukko 43

Peruspääoma jäsenkunnittain	Osuus/€	Osuus %
Pyhäjoki	361 132,72	7,33
Raahe	3 956 694,23	80,31
Siikajoki	608 949,58	12,36
Yhteensä	4 926 776,53	100

Taulukossa 44 on esitetty Koulutuskuntayhtymä Brahen lyhytaikainen vieraspääoma vuosina 2023 ja 2022. Brahella ei ole tällä hetkellä pitkäaikaista tai lyhytaikaista vierasta pääomaa.

Taulukko 44

Vieraspääoma	2023	2022
II Lyhytaikainen		
Lainat-lyhennykset	0,00	0,00

Koulutuskuntayhtymä Brahen ostovelat olivat vuoden 2023 päättyessä yhteensä -588 272,15 euroa.

Taulukossa 45 on esitetty kuntayhtymän vuoden 2023 taseen vastattavien siirtovelat. Muita olennaisia velkoja vuonna 2023 ei ollut.

Taulukko 45

Siirtovelat	2023	2022
Siirtovelat	-183 924,14	-125 750,00
Lomapalkkajaksotus	-652 930,95	-601 712,25
Kansainvälisyysrahat	-181 155,43	-126 013,10
Valtionavustukset	-478 901,22	-39 889,94
Strategiaraha	-42 047,87	-42 047,87
Muut siirtovelat	-232 205,73	-440 908,32
Yhteensä	-1 771 165,34	-1 376 321,48

Siirtovelat, 183 924,14 euroa, koostuvat muun muassa tilikaudelta maksettuihin palkkoihin liittyvistä laskennallisista henkilösivukuluista, siltä osin kuin niitä ei ole tilitetty tilikaudelta maksettuja palkkoja koskevien ennakonpidätysten yhteydessä.

Brahelle maksetut, mutta tulouttamatta jääneet kansainvälisyysrahat ja valtionavustukset on kirjattu taseen vastattaviin siirtyviin eriin. Kansainvälisyysrahan määrä kasvoi vuonna 2023 edellisestä vuodesta 55 142,33 euroa.

Vastuut

Raahen kaupungille on annettu kiinnitys kuntayhtymän Brahenkatu 11 rakennuksiin tontinvuokran maksamisen vakuudeksi.

Koulutuskuntayhtymä Brahen leasing –vastuiden määrä aleni hieman vuonna 2023 edellisen vuoden tasosta. Vuoden 2023 päättyessä Brahen leasing –vastuut koko leasing -ajalta (1.1.2024 – 31.12.2027) olivat yhteensä 240 982,17 euroa ja kuluvalle tilikaudella 2024 erääntyvät leasing –vastuut yhteensä 97 825,13 euroa. Leasing –vastuut koostuvat suurelta osin kannettavien tietokoneiden, näyttöjen ja niiden oheislaitteiden leasing –maksuista.

Leasing vastuita nostaa edelleen keskeisiltä osin oppivelvollisuuden laajeneminen ja toisen asteen opintojen maksuttomuus laajennetun oppivelvollisuuden piiriin kuuluville nuorille. Oppivelvollisuus laajeni vuoden 2021 alussa 18 ikävuoteen. Uuden oppivelvollisuuslain (1214/2020) mukaan maksuttomia ovat opetuksen edellyttämät oppimateriaalit ja työvälineet.

Brahe panostaa henkilökuntansa hyvinvointiin. Kuntayhtymässä otettiin käyttöön kesäkuussa 2022 henkilökunnalle tarjottava työsuhdepolkupyöräetu. Polkupyörän hankinnasta vastaa Brahe ja se pitää pyörän kustannukset etuutta käyttävän työntekijän palkasta kuukausittain. Työsuhdepolkupyöräetouden tarjoaminen työntekijöille tuli mukaan kuntayhtymän uutena Leasing -vastuuna GoByBike Finance Oy:lle.

Leasing –vastuiden määrää Brahessa havainnollistaa taulukko 46.

Taulukko 46

Leasing -vastuut	1.1.2024 -31.12.2024	1.1.2025 - 31.12.2027	Yhteensä
GRENKELEASING Oy	10 200,00	0,00	10 200,00
3 Step IT Oy	62 900,13	52 384,16	115 284,29
GoByBike Finance Oy	24 725,00	38 065,00	62 790,00
Yhteensä	97 825,13	90 449,16	188 274,29

Tilintarkastajan palkkiot

Taulukossa 47 esitetty kuntayhtymän tilintarkastajan palkkiot (alv 0 %) vuosilta 2023 ja 2022.

Taulukko 47

Tilintarkastajan palkkiot	2023	2022
<i>KPMG Oy</i>		
Tilintarkastuspalkkiot yhteensä	8 422,50	11 583,15

KPMG Oyj:n veroyksikölle maksettu onnistumispalkkio kiinteistöveropäätösten oikaisemisesta vuosilta 2015–2020 oli yhteensä 75 000,00 euroa (alv 0%) ja se päätettiin kohdistaa kokonaisuudessaan vuodelle 2023.

4 Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitoasiakirjoista ja tositteiden lajeista

Koulutuskuntayhtymä Brahessa käytössä oleva taloushallinnon ohjelma on ”*Personec Intime Plus*” ja sen toimittaja on Aditro Financials Oy.

Käytettyjä kirjanpitoasiakirjoja ovat

- Pääkirja tulosteena
- Päiväkirja tulosteena
- Tasekirja erikseen sidottuna

Taulukossa 48 on esitetty Koulutuskuntayhtymä Brahen kirjanpidon tositelajit.

Taulukko 48

Tositelajit 2023	Nro
Pankkitositteet	1
Ostolaskujen maksut	2
Myyntireskontran suoritukset	3
Palkkatositteet	4
Muistiotositteet	5
Poistot	8
Kassatositteet	9
Ostolaskut	10
Yleislaskutus	20
Työlaskutus	21
Varastokirjanpito	50

Selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tilinpäätösasiakirjojen säilyttämisessä noudatetaan kirjanpitolain 2 luvun 10 §, jonka mukaan kirjanpito- ja käyttöaika koskevin merkinnöin varustettu tililuettelo on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä lukien ja niin, että tietojenkäsittelyn suorittamistapa voidaan vaikeuksista todeta.

Tositteet sekä muu kuin edellä mainittu kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. EU-hankkeiden kirjanpitoaineisto, joissa alkuperäisiä tositteita, säilytetään Kuntaliiton suosituksen mukaisesti 10 vuotta viimeisestä maksatuksesta ohjelmakauden päättymisestä lukien. Arkistoinnista vastaa tositteita käyttänyt toimiala.

5 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätös ja toimintakertomus lähetetty sähköisesti allekirjoitettavaksi xx.xx.2024

Pasi Parkkila

Jaana Hautamäki

Auli Kananen

Mauri Laine

Jaakko Simomaa

Samuli Äijälä

Mika Haapakoski

Riitta-Liisa Salmenkangas

Risto Niemelä

Annekristiina Tuovinen

Jaana Ritola

Tilintarkastuskertomus on annettu xx.xx.2024.

Katri Hokkanen, KHT, JHT
KPMG Oy Ab

Kuntayhtymän yt -toimikunta 8.4.2024
Kuntayhtymän hallitus 9.4.2024
Yhtymävaltuusto 11.6.2024
Jäsenkuntien valtuustot: Raahe, Siikajoki, Pyhäjoki

Liite 1

Hankkeet, joissa Koulutuskuntayhtymä Brahe on joko hallinnoijana tai osatoteuttajana.

Koulutuskuntayhtymä Brahe, hankkeet vuonna 2023

KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ BRAHE HANKKEET VUONNA 2023, SISÄLTÄÄ MYÖS OKM:N STRATEGIARAHOITUKSET JA ERITYISAVUSTUKSET, listaus tilinpäätökseen															
Hankkeen nimi / kustannuspaikka/hanke numero	Rahoitus	hallinnointi	kumppanit, osatoteuttajat, verkosto	toteutusajankohta	Kokonais budjetti	Myönnetty rahoitus	Brahen osuus budjetista	Brahen omarahoitus osuus	2021	2022	2023	2024	2025	2026	
KANSAINVÄLISYSHANKKEET															
1	VET Mobility Charter 2021, ammatillisen koulutuksen liikkuvuusperuskirja /130/2071	Erasmus+, KA2	Brahe	Kansainvälinen kumppaniverkosto	1.9.2021 - 31.8.2023	176410	176410	176410	0		88205	88205			
2	VET Mobility Charter 2023, ammatillisen koulutuksen liikkuvuusperuskirja /130/2091	Erasmus+, KA1	Brahe	Kansainvälinen kumppaniverkosto	1.9.2021 - 31.8.2024	199229	199229	199229	0		99629	99600			
3	Innovative Training Activities for Teachers in Secondary Vocational Education (INTRA) 2022, 130/2084	Erasmus+ KA2	SBH Nordost, Saksa	Brahe mukana partnerina, hankeverkostossa Saksa, Puola, Espanja, Hollanti, Suomi	1.10.2022-30.9.2024	249883	249883	40500	0	2500	24970	13030			
4	VET2Sustain - Promoting sustainable, inclusive and digital Vocational Education and Training, 130/2095	Erasmus+ , komissio	Omnia	Verkosto, 16 partneria	1.1.2024-31.12.2026	804249	643399	58957	11791				19652	19652	19652
5	Jumping through the gap- CREATIVE INTERNSHIPS FOR BUSINESS- 130/2075	Erasmus+ KA2	Fundacja Alternatywnej Edukacji "ALE", Puola	Brahe mukana partnerina, hankeverkostossa Italia, Puola, Suomi	1.11.2021 - 31.3.2023	184299	184299	62770	0		31385	31385			
6	Farmers for future (Innovative agricultural techniques to boost entrepreneurial skills of future farmers) 130 /2065	Erasmus+ KA2	IIS "S.Pertini" - Alatri, Italia	Brahe mukana partnerina, hankeverkostossa Italia, Kreikka, Portugali, Liettua, Romania, Suomi	1.9.2020-31.8.2023	255785	255785	44190	0		22095	22095			
7	The Laboratory of Innovation and Creativity 130/2074	Erasmus+ KA2	Súkromná škola umeleckého priemyslu filmová, Slovakia	Brahe mukana partnerina, hankeverkostossa Tsekki, Slovakia, Suomi	1.9.2020-31.8.2023	219890	219890	56773	0		28387	28386			
						2 089 745	1 928 895	638 829	11 791	0	172 572	294 670	132 282	19 652	19 652

Hankkeen nimi / kustannuspaikka/hanke numero	Rahoitus	hallinnointi	kumppanit, osatoteuttajat, verkosto	toteutusajankohta	Kokonais budjetti	Myönnetty rahoitus	Brahen osuus budjetista	Brahen omarahoitus osuus	2021	2022	2023	2024	2025	2026
8	OPVA haltuun, 130/2085	OKM	Turun kaupunki	verkostohanke	1.1.2022-30.4.2024	3456000	3456000	92100	0	27105	40995	24000		
9	Digitalisaation johtamisen ja osaamisen kehittäminen, 130/2086	OKM	Työteho-seura ry	verkostohanke, 79 toteuttajaorganisaatiota /kaupunkia	1.1.2022-30.4.2024	3995000	3995000	49200	0	700	48500	0		
10	Tietojohdamisen kehittäminen, 130/2087	OKM	Omnia	verkostohanke	1.1.2022-30.4.2024	4000000	4000000	85000	0	25000	29840	30160		
11	DigiTyy - Digiturvallinen työskulttuuri ja ympäristö 130/2082	Valtiovaraministeriö	Kalajoen kaupunki	Verkostohanke	1.9.2021-31.10.2023	643 100	546 635	2 700			2700	0		
12	Liikkuva Brahe 130/2088	AVI	Brahe		19.12.2022-30.5.2024	48 000	24 000	48 000	24 000	2 000	40 000	6000		
13	Hyvinvoivaa kasvua luvu- alalla 130/2089	OPH	Brahe		19.12.2022-30.4.2025	529 975	397 481	68 225	17 056		30 000	30160	8 065	
14	Järjestelmät palvelemaan ihmisiä 130/2082	Valtiovaraministeriö	Raahen kaupunki	12 kuntaa ja 2 kuntayhtymää	1.9.2022-30.9.2024	563 567	563 567	3 552	3 552		1 562	1990		
15	ProOpetustilat - Opetusmaattojen ja - metsien kehittämissuunnitelma- RUUKKI, 130/2101	MMM	Hämeen ammattikorkeakoulu	verkostohanke	1.8.2023-30.9.2024	625778	563200	16800	1680			10013	6787	
16	TOIMI - Toimijuutta vahvistavat askeleet kohti työelämää -hanke- Brahe koordinoi 130/2093,2094 (flat-rate)	ESR	Brahe koordinoi	Raahen kaupunki ja Siikajoen kunta osatoteuttajina	1.10.2023 - 30.9.2026	461116	368892,8	461116	92223,2		64057	153682	153705	89672

